

SIA “Stiga RM” Mežu apsaimniekošanas plāns 2023.-2028. gadam

	Datums	Versija
Veiktās aktualizācijas:	06.10.2023.	2.0

1.	ĪPAŠUMA APRAKSTS	4
A)	MEŽAUDŽU RAKSTUROJUMS.....	5
B)	DABAS AIZSARDZĪBAS TERITORIJAS	6
C)	AUGSTVĒRTĪGIE MEŽI	6
D)	MEŽA EKOĻOĢISKĀS FUNKCIJAS*	6
E)	NEKOKSNES MEŽA RESURSI.....	7
F)	FAUNAS APRAKSTS.....	7
G)	PIEGUĻOŠO ZEMJU APRAKSTS.....	8
H)	PUTNU LIGZDOŠANAS VIETAS	9
2.	MEŽU APSAIMNIEKOŠANAS MĒRĶI.....	9
A)	UZŅĒMUMA ILGTERMIŅA MĒRĶI/ILGTERMIŅA MĒRĶI.....	10
B)	ILGTERMIŅA MĒRĶU SASNIEGŠANAS PAŅĒMIENI	10
3.	MEŽU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS APRAKSTS	11
A)	MEŽIZSTRĀDE.....	11
B)	MEŽA ATJAUNOŠANA	11
C)	AUGSNES GATAVOŠANA	12
D)	JAUNAUDŽU KOPŠANA.....	13
E)	AGROTEHNISKĀ KOPŠANA	12
F)	MEŽIZSTRĀDĒ LIETOTĀ TEHNIKA UN TEHNOĻĢIJA	12
G)	DARBA AIZSARDZĪBA	13
H)	CEĻI.....	13
I)	MEŽA BOJĀJUMI	13
4.	IKGADĒJĀ MEŽIZSTRĀDES APJOMA UN SUGU IZVĒLES PAMATOJUMS.....	14
5.	MONITORINGS UN NOVĒRTĒŠANA	15
6.	VIDES AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI.....	15
A)	SAGLABĀJAMIE KOKI UN MEŽA STRUKTŪRAS	15
B)	SEZONĀLIE AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI	16
C)	UGUNSDROŠĪBA.....	16
7.	AIZSARGĀJAMO TERITORIJU TĪKLS UN MONITORINGS.....	17
A)	AIZSARGĀJAMO TERITORIJU TĪKLS	17
B)	AIZSARGĀJAMO TERITORIJU TĪKLA IZVEIDES PRINCIPI.....	17
C)	ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO VĒRTĪBU (ĪSV) IDENTIFICĒŠANA UN UZRAUDZĪBA.....	17
D)	AIZSARGĀJAMO TERITORIJU TĪKLA UN ĪPAŠI SAGLABĀJAMO VĒRTĪBU UZRAUDZĪBA	18
E)	AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS	18
F)	ĪSV DEFINĪCIJA.....	19
G)	ĪSV APSAIMNIEKOŠANA	21
8.	RETO, APDRAUDĒTO UN IZZŪDOŠO SUGU NOTEIKŠANA UN AIZSARDZĪBA.....	22
9.	MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS SOCIĀLĀ IETEKME UN TĀS NOVĒRTĒJUMS	22

Ievads

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Stiga RM” (turpmāk – Stiga RM) ir 1994.gadā dibināts 100% latviešu kapitāla meža nozares uzņēmums ar sekojošiem darbības virzieniem:

- bērza saplākšņa ražošana un pārdošana;
- bērza finierkluču iepirkšana un šķeldas pārdošana;
- meža zemju iepirkšana un apsaimniekošana;
- apaļkoku un šķeldas pārdošana;
- kokmateriālu transports.

Neskatoties uz sabiedrībā valdošo negatīvo attieksmi pret mežu ciršanu, Stiga RM ir svarīgi uzturēt videi draudzīga uzņēmuma tēlu un iegūt sabiedrības uzticību, saimniekojot pēc visaugstākās kvalitātes standartiem - mežu apsaimniekojot pareizi, ievērojot dabas aizsardzības prasības, nacionālo likumdošanu un iedzīvotāju intereses. Stiga RM vēlas pārliecināt, ka ekonomiski izdevīgu saimniekošanu ir iespējams apvienot ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Mežu apsaimniekošanas plāns (turpmāk – MAP) tiek izstrādāts un aktualizēts, veidojot pamatu labai mežsaimniecības praksei, lai sekmīgāk īstenotu Stiga RM piederošo mežu ilgtspējīgu un dabas resursus nenoplicinošu apsaimniekošanu, sabalansējot ekonomiskās, dabas aizsardzības un sociālās intereses, kā arī plānotu un kontrolētu saimniecisko darbību atbilstoši ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikāta prasībām.

MAP ir izstrādāts, ievērojot LR normatīvos aktus, ratificētās starptautiskās konvencijas, Latvijas Meža politiku un FSC® (licences numurs FSC-C118458) Principus un Kritērijus. MAP izstrādāts saskaņā ar FSC Pagaidu Nacionālo meža uzraudzības standartu Latvijai FSC_STD-LVA-01-2023 LV. MAP veiktie aprēķini balstīti uz datiem, kas Stiga RM pieejami 2023.gada 2.oktobrī.

MAP izstrādes laikā tika izvērtēta FSC Pagaidu Nacionālā Meža Uzraudzības standarta Latvijai atbilstība Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un konfliktsituācijas netika konstatētas. Atkārtota izvērtēšana tiek veikta līdz ar katru MAP aktualizāciju un līdz šim konfliktsituācijas nav konstatētas.

Ar MAP apstiprināšanu Stiga RM apņemas ievērot FSC Principus un Kritērijus, kā arī visas saistošās Latvijas Republikas likumdošanas aktu prasības. Šo apņemšanos Stiga RM pieprasa arī no visiem ārpalpojumu sniedzējiem. Par MAP saturu atbild Anna Ramoliņa un to apstiprina Stiga RM valdes priekšsēdētājs Andris Ramoliņš.

Mežu apsaimniekošanas darbību plāns izstrādāts laika periodam no 2023. līdz 2028.gadam.

MAP noteikti ilgtermiņa mērķi meža apsaimniekošanā un atspoguļots, ar kādām darbībām tos plānots sasniegt.

MAP ar monitoringa rezultātiem tiek aktualizēts katru gadu līdz 1.novembrim. MAP izvirzīto mērķu un darbības principu pārskatīšanas laika intervāls ir 10 gadi. Meža apsaimniekošanas darbību pārskatīšanas intervāls ir 5 gadi.

MAP ir pieejams Stiga RM struktūrvienībā “Birojs”, Tukumā, Pasta ielā 8, darba dienās, laikā no 8.00 līdz 17.00, iepriekš nosūtot pieprasījumu ar informācijas pielietojuma pamatojumu uz e-pastu birojs@stigarm.lv. Meža apsaimniekošanas plāna kopsavilkums ir pieejams <https://www.stigarm.lv/meza-apsaimniekosana/>.

Informāciju par Stiga RM plānotajiem meža apsaimniekošanas darbiem var saņemt nosūtot pieprasījumu ar informācijas pielietojuma pamatojumu uz e-pastu birojs@stigarm.lv.

Priekšlikumus par Stiga RM meža apsaimniekošanas darbībām vietējie iedzīvotāji un ieinteresētās personas var iesniegt Stiga RM struktūrvienībā “Birojs” vai sūtot uz e-pastu birojs@stigarm.lv.

1. Īpašuma apraksts

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par apsaimniekojamo meža resursiem, vides ierobežojumiem, zemes lietošanas un īpašuma tiesību statusu, sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, kā arī mežam pieguļošo zemju apraksts.

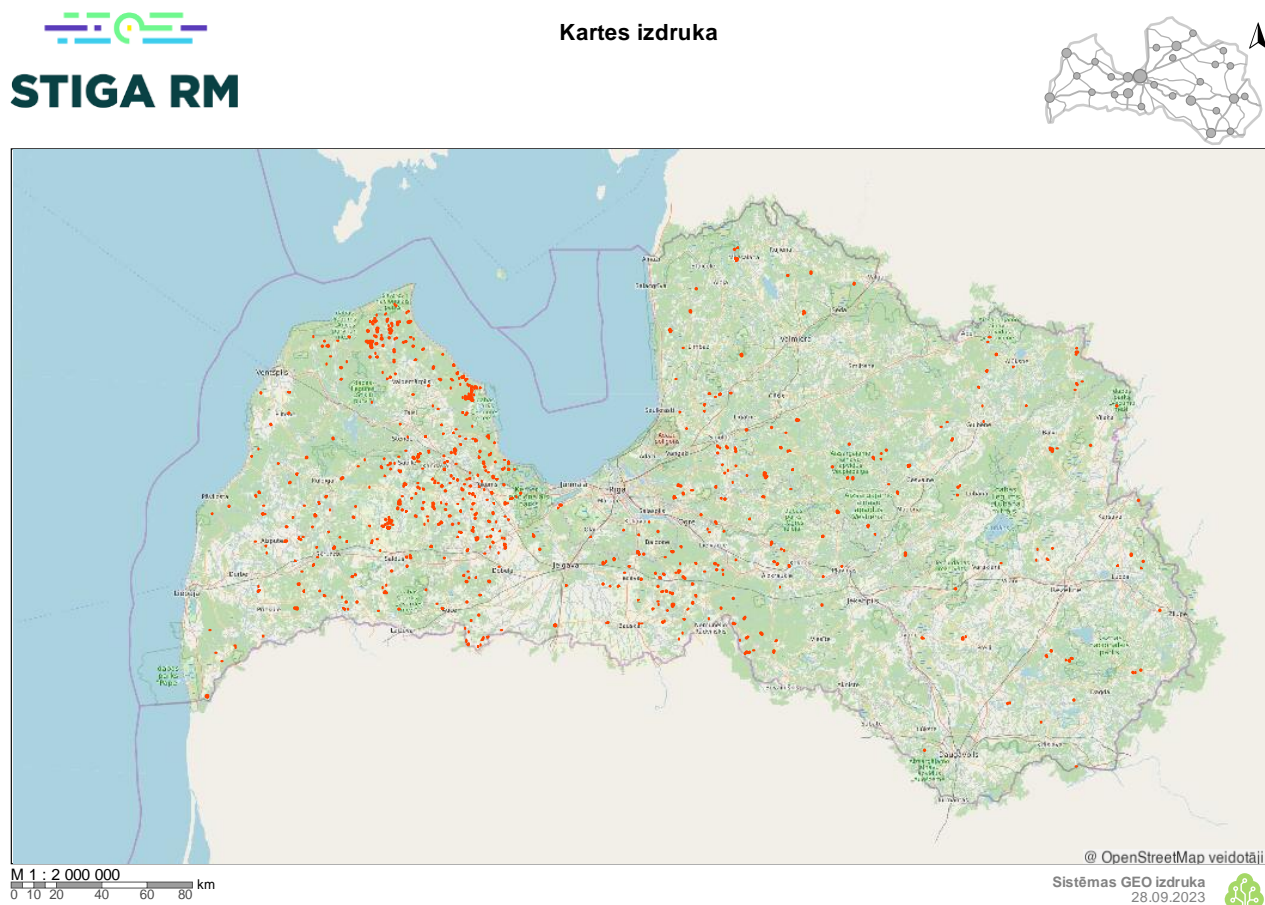
Uz 29.09.2023. Stiga RM apsaimnieko 886 zemes vienības visā Latvijas teritorijā, kurās kopējā meža zemes platība ir **8629,14 ha**. Stiga RM piederošie īpašumi atrodas visā Latvijas Republikas teritorijā ar vislielāko koncentrāciju Tukuma un Talsu novadu teritorijās. Ar īpašumu atrašanās vietu var iepazīties ģeotelpisko datu kopā <https://www.lvmgeo.lv/dati/dati/stigas> – meža īpašnieku nogabali – Stiga RM nogabali SHP.

Īpašuma tiesības apliecina zemesgrāmatu apliecības. Katram īpašumam ir izgatavots zemes robežu plāns, kurā ir atzīmēti visi īpašumi, kas robežojas ar attiecīgo meža apsaimniekošanas vienību. Visas robežas ir zināmas un atzīmētas dabā. Ir izstrādāta Procedūra meža platību kartēšanai un zemes robežu ierīkošanai dabā (pielikums Nr.1).

Visas Stiga RM piederošās meža zemju teritorijas tiek ietvertas FSC meža apsaimniekošanas sertifikāta darbības jomā.

Visi strīdi, kas ir radušies attiecībā uz īpašuma vai lietošanas tiesībām tiek dokumentēti.

1.attēls Stiga RM īpašumu izvietojums Latvijas teritorijā

a) Mežaudžu raksturojums

1.tabula Teritorijas sadalījums pa zemes kategorijām (ha):

Mežaudze	Meža lauce	Izcirtums	Zāļu purvs	Bebru appludinājums	Pārejas purvs	Sūnu purvs	Meža dzīvnieku barošanās vieta	Pārplūstošs klajums	Smiltājs
7270,04	124,96	1021,95	70,26	41,14	9,99	17,43	13,46	38,93	1,75

2.tabula Teritorijas sadalījums pa valdošajām sugām (ha):

Bērzs	Priede	Apse	Egle	Melnalksnis	Baltalksnis	Osis	Ozols	Citi
3054,78	658,23	1075,43	720,29	376,94	1184,85	21,28	17,88	23,26

3.tabula Teritorijas sadalījums pa vecuma grupām (ha):

Vecuma grupa	Bērzs	Egle	Priede	Apse	Baltalksnis	Melnalksnis	Osis	Ozols
Jaunaudzes	1679,21	392,84	266,98	863,91	457,50	228,58	5,5	4,32
Vidēja vecuma audzes	1003,39	224,07	213,47	145,50	589,50	90,32	6,66	2,55
Briestaudzes	227,77	61,22	122,86	39,79	31,56	37,89	6,68	6,5
Pieaugušas audzes	227,16	38,96	54,11	8,04	24,92	16,53	2,44	4,02
Pāraugušas audzes	73,58	3,2	0,81	18,19	81,37	3,62	0	0,49

4.tabula Teritorijas sadalījums pa augšanas apstākļu tiem (ha):

AAT	Platība, ha	AAT	Platība, ha	AAT	Platība, ha
Mr (Mētrājs)	10,08	Dms (Slapjais damaksnis)	550,5	Am (Mētru ārenis)	29,13
Ln (Lāns)	123,34	Vrs (Slapjais vēris)	584,71	As (Šaurlapju ārenis)	529,41
Dm (Damaksnis)	1707,68	Grs (Slapjā gārša)	37,4	Ap (Platlapju ārenis)	469,56
Vr (Vēris)	2483,31	Pv (Purvājs)	43,75	Kv (Viršu kūdrenis)	2,81
Gārša (Gr)	259,46	Niedrājs (Nd)	222,38	Mētru kūdrenis (Km)	23,68
Grīnis (Gs)	7,32	Dumbrājs (Db)	275,12	Šaurlapju kūdrenis (Ks)	538,45
Slapjais mētrājs (Mrs)	30,33	Liekņa (Lk)	10,75	Platlapju kūdrenis (Kp)	391,45

5.tabula Teritorijas sadalījums pa bonitātēm (ha):

Ia	I	II	III	IV	V	Va
2864,28	2605,42	1507	656,33	306,9	95,34	22,01

6.tabula Mežaudžu krājas sadalījums pa sugām (m³):

Bērzs	Priede	Apse	Egle	Melnalksnis	Baltalksnis	Osis	Ozols	Cita suga
359992	129258	94648	120840	37648	98001	4153	4185	2977

7.tabula Mežaudžu krājas sadalījums pa sugām un novērotās % izmaiņas

Koku suga	% 2020	% 2021	% 2022	% 2023	% izmaiņas
Bērzs	39,93	38,39	41,66	42,27	0,61
Priede	17,89	12,76	15,03	15,18	0,15
Egle	16,27	15,67	14,69	14,19	-0,5
Apse	9,16	13,76	11,21	11,11	-0,1

Baltalksnis	11,01	11,78	11,91	11,50	-0,41
Melnalksnis	4,78	6,12	4,22	4,42	0,2
Ozols	0,31	0,43	0,29	0,49	0,2
Osis	0,53	0,65	0,45	0,49	0,04

Pēdējā pārskata periodā Stiga RM piederošajos mežos floras sastāvā ir novērotas sekojošas izmaiņas: 2023.gadā salīdzinot ar 2022.gadu balstoties uz LVM GEO datiem konstatēts bērza un priedes krājas neliels procentuāls pieaugums par attiecīgi 0,61 % un 0,15 %, savukārt eglei un baltalksnim krājas procentuāls samazinājums attiecīgi par 0,5 % un 0,41 %.

b) Dabas aizsardzības teritorijas

Stiga RM īpašumā esošajos mežos ir ar normatīviem aktiem noteiktas aizsardzības teritorijas dabas vērtību un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai. Ar likumu noteiktās dabas aizsardzības teritorijas, kurās ir ierobežota vai aizliegta saimnieciskā darbība apskatāmas zemāk esošajā tabulā un kopējā platība ar aprobežojumiem sastāda 332 ha, kas ir 3,9 % no kopējās meža zemju platības.

8.tabula Aizsardzības teritorijas

Mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi	Poligonu skaits	Platības, ha
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	15	17,96
Aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte	23	21,53
Aizliegta galvenā cirte	31	27,32
Aizliegta kailcirte	358	265,27

Apsaimniekojamā teritorijā nepārtraukti tiek nodrošināts, ka ne mazāk kā 10 % no kopējās meža zemju platības tiek atvēlēts bioloģiskās daudzveidības ziņā vērtīgu audžu saglabāšanai, veidojot aizsargājamo teritoriju tīklu (sk. MAP 7.daļu).

c) Augstvērtīgie meži

MAP 7.daļā Stiga RM aprakstījusi sistēmu, kā tiek noteiktas augstvērtīgo mežu platības, to iedalījums HCV, un kā tiek veikts augstvērtīgo mežu monitorings, lai varētu nodrošināt šo platību sekmīgu apsaimniekošanu un aizsardzību (skat. 7.daļu).

Augstvērtīgo meža platību (ĪSV) monitoringam un jaunu ĪSV platību noteikšanai ir piesaistīts ārpalpojumu sniedzējs EcoSolutions and Environments Resources Managemet SIA (no 03/05/2023). Sistēma aprakstīta procedūrā "Stiga RM apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi. Īpaši saglabājamo vērtību apzināšana. uzraudzība un monitorings". (pielikums Nr.3).

d) Meža ekoloģiskās funkcijas*

8.tabula

Regulējošās funkcijas	Dzīvotni nodrošinošās funkcijas	Produktīvās funkcijas
CO ₂ piesaiste un O ₂ ražošana fotosintēzes procesā	Dzīves un vairošanās vieta dzīvnieku sugām	Koksnes un nekoksnes resursu pieauguma un kvalitātes nodrošināšana un uzlabošanās

Gaisa kvalitātes nodrošināšana	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	Ekosistēmas produktivitātes kāpinājums (stabilizācija dabiskā līmenī)
Ūdens kvalitātes nodrošināšana	Sabalansētas sugu skaitliskās attiecības	Ekosistēmas (mežaudzes) ražīguma ilgtspējas (nenoplicināmības) nodrošināšana
Ūdens apjoma nodrošināšana	Optimālu barības ķēžu un ekoloģisko nišu atjaunošanās	Augsnes kvalitātes saglabāšana, nodrošinot priekšnosacījums meža produktivitātes kāpināšanai
Aizsardzība pret augsnes eroziju	Dabiskai piekrastes un iekšzemes ūdeņu ekosistēmu attīstībai piemērotu apstākļu nodrošināšana	Zivju resursu saglabāšanai piemērotu apstākļu nodrošināšana

*Meža ekoloģisko funkciju apraksta izveidē izmantots AS LVM Rietumvidzemes Mežu apsaimniekošanas plāna kopsavilkums 2015.–2019. gadam.

e) Nekoksnes meža resursi

Stiga RM kā meža apsaimniekotājs apzinās nekoksnes meža resursu (produktu un pakalpojumu) vērtību un savos meža īpašumos ir apzinājusi dažādus nekoksnes resursus. Bez ogām un sēnēm mežā tiek vākti arī rieksti, ārstniecības augi, medus, pavasaros tiek tecinātas bērzu sulas. Nelielu nekoksnes resursu daļu sastāda arī Ziemassvētku eglītes, koku zari, bērzu meijas.

Stiga RM ir noteikusi brīvu pieeju saviem mežiem un tajos ikvienam bez maksas ir atļauts aktīvi atpūsties un vākt meža nekoksnes produktus, ja vien netiek postīta meža vide un tiek ievēroti ugunsdrošības noteikumi.

Stiga RM meža nekoksnes produktus komerciāliem nolūkiem neizmanto, pašreiz meža izmantošana notiek diezgan vienvēidīgi – pārsvarā tikai koksnes iegūšanai.

Medības, kā meža nekoksnes vērtība – medību platību noma – uzņēmumam peļņu nedod, bet to mērķis ir sabalansēt dzīvnieku blīvumu, celt medību kultūru, izkopt vērtīgāko dzīvnieku populācijas kvalitāti, regulēt bebru skaitu.

9.tabula Nekoksnes meža resursu uzskaitē:

Resurss	Atrašanās vieta	Ieguves apjomi
Meža ogas un sēnes	visi meža īpašumi	Komerciāli netiek iegūti. Brīvi pieejami visiem iedzīvotājiem, ja vien netiek postīta meža vide un tiek ievēroti ugunsdrošības noteikumi.
Medījамie dzīvnieki	Platības, kurās ir noslēgti medību tiesību nomas līgumi	Komerciāli netiek iegūti. Platības tiek iznomātas medību kolektīviem.

f) Faunas apraksts

Stiga RM apsaimniekotajos mežos ir sastopami tādi Latvijas teritorijai raksturīgi faunas pārstāvji kā staltbrieži, meža cūkas, aļņi, stirnas, bebri u.c. Ikgadēji tiek apkopota informācija par tādu medījamo (limitēto un nelimitēto) faunas pārstāvju kā bebru, staltbriežu, meža cūku, aļņu un stirnu skaitu, monitoringa pamatā tiek izmantoti Valsts meža dienesta (VMD) sniegtie dati par faunas populācijas izmaiņām valsts līmenī. Ikgadējā monitoringa dati redzami Stiga RM Vides pārskatā.

g) Pieguļošo zemju apraksts

Stiga RM īpašumi izvietoti visā Latvijā, tāpēc šajā nodaļā ir sniegts vispārējs apraksts par Latvijas teritoriju.

Teritoriālais izvietojums

Latvija atrodas Ziemeļeiropā, Baltijas jūras austrumu krastā. Valsts platība ir 64 589 km². Latvijas robežas kopējais garums ir 1836 km, no tiem 1382 km ir sauszemes robeža. Tai ir sauszemes robežas ar Igauniju, Krieviju, Baltkrieviju un Lietuvu, kā arī jūras robeža ar Zviedriju, Lietuvu un Igauniju. Latvijā ūdens klāj aptuveni 2340 km² lielu platību, kas ir 3,62% no visas valsts teritorijas. Latvijā ir vairāk kā 12'000 upju ar kopgarumu apmēram 38'000km, lielākās no tām ir Daugava, Lielupe, Gauja un Venta, kā arī ir 2256 ezeri, kas lielāki par 1 ha. Latvijas lielākie ezeri ir Lubāns, Rāznas ezers, Engures ezers un Burtnieks.

Latvijā izdala reljefa lielformas, vidējformas un mikroformas. Latvijas reljefa lielformas ir zemienes un augstienes, zemienes aizņem 60%, bet augstienes - 40% no valsts teritorijas. Galvenās augstienes ir Vidzemes augstiene, Alūksnes augstiene, Latgales augstiene, Augšzemes augstiene, Rietumkursas augstiene, Austrumkursas augstiene, Ziemeļkursas augstiene, Idumejas augstiene un Sakalas augstiene. Savukārt nozīmīgākās zemienes ir Piejūras zemiene, Kursas zemiene, Viduslatvijas zemiene (šajā zemiene ietilpst Zemgales līdzenums), Tālavas zemiene, Veļikajas zemiene un Austrumlatvijas zemiene.

Klimatiskie apstākļi

Latvija atrodas mērenajā joslā, un tās klimatu ietekmē jūras tuvums un no Atlantijas okeāna nestās gaisa masas, kā rezultātā Latvijā valda maigs un mitrs klimats un vērojama izteikta četru gadalaiku maiņa. Tā kā Latvija ir izstiepta ziemeļu - austrumu virzienā, klimats rietumos un austrumos ir nedaudz atšķirīgs. Debesis bieži ir apmākušās, vidēji 160-180 dienas gadā. Vidējais nokrišņu daudzums svārstās no 574 līdz 691 mm gadā.

Vidējā gaisa temperatūra ziemas aukstākajā mēnesī janvārī Latvijas austrumdaļā ir ap $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$, savukārt vidējā gaisa temperatūra vasaras karstākajā mēnesī jūlijā Latvijas austrumdaļā ir ap $+17,5\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Meži

Mežs ir raksturīgs ainavas elements, jo klāj 53% Latvijas platības un aizņem 3,412 miljonus hektāru. Latvija ir ceturta mežainākā valsts Eiropā. Pēdējo 20 gadu laikā Latvijas mežu platība ir palielinājusies par 432 tūkstošiem hektāru. Meža izplešanās notiek gan dabiskā ceļā, gan apmežojot neauglīgās un lauksaimniecībā neizmantojamās zemes. Taču svarīgāks ir cits rādītājs - trīs reizes straujāk nekā mežu platības katru gadu pieaug mežā uzkrātās koksnes apjoms jeb koksnes krāja. Laika periodā no 2000.- 2020.gadam tā ir palielinājusies no 546 miljoniem m³ līdz 682 miljoniem m³. Pēdējā desmitgadē vidēji ik gadu Latvijas mežos tiek iegūti ap 11 miljoniem m³ koksnes, kas ir mazāk nekā dabiskais pieaugums. Skujkoku audzes aizņem 51% no Latvijas mežu platības. Bērzs aizņem 30% no kopējās mežaudžu platības, baltalkšņi un apses – katrs 7%. Savukārt, melnalkšņi aizņem 3% no kopējās mežaudžu platības. Apmēram puse Latvijas mežu pieder valstij, savukārt no pārējiem lielākā daļa pieder privāto zemju īpašniekiem, kuru kopējais skaits ir aptuveni 135 tūkstoši. 3% no visām meža platībām aizņem pašvaldību un citi meži.

Dzīvnieku valsts

Pašlaik Latvijā ir konstatēts aptuveni 13 000 dzīvnieku sugu. Faunas bagātība izskaidrojama galvenokārt ar Latvijas ģeogrāfisko stāvokli. Latvija atrodas jaukto mežu zonā, kurā ienāk gan taigas, gan platlapju mežu joslas faunas elementi. Bez tam pāri Latvijai gar Baltijas jūru iet putnu migrācijas ceļi.

No zīdītājiem Latvijā vairāk vai mazāk bieži sastopamas ap 60 sugu. Sugu, kā īpatņu skaita ziņā bagātīgāk pārstāvēti grauzēji (19 sugu). No plēsējiem Latvijā konstatēts 12 sugu. Lielākais no tiem ir brūnais lācis, kas retumis pie mums iekļūst no kaimiņvalstīm, galvenokārt no Igaunijas.

Latvijā konstatētas 366 putnu sugas. Putni arī kvantitatīvi ir sauszemes biocenozēs visvairāk pārstāvētā mugurkaulnieku grupa. Aptuveni 200 putnu sugas ir ligzdojošas, pārējās — caurceļo, ziemo vai nokļūst šeit kā reti maldu viesi. Rāpuļu fauna Latvijā ir nabadzīga, jo mitrais un samērā vēsais klimats nav piemērots vairumam rāpuļu sugu. No valstī konstatētajām 7 sugām indīga ir tikai parastā odze, bet visas pārējās — derīgas un saudzējamas. Īpaši tas sakāms par purva bruņurupuci. Abinieku ir 13 sugu, ieskaitot reto koku vardi, kuras ziemeļu robeža ir Latvija. Zivju fauna Latvijā ir daudzveidīga. Ieskaitot retās iecelotājas, Latvijas ūdeņos reģistrēts 70 zivju sugu: 30 saldūdens zivju sugu, apmēram tikpat daudz jūras zivju sugu un apmēram 14 caur un puscaurceļotāju sugu. Latvijā sastopamas 4 vietējās lašu dzimtas sugas, kā arī aklimatizētas sugas. No apaļmutniekiem Latvijas ūdeņos ir sastopamas 3 nēģu sugas. Pēc sugu un īpatņu skaita vislielākā ir kukaiņu klase, no kuras Latvijā konstatēts gandrīz 10 000 sugu. Pēc sugu skaita un nozīmības svarīgākās kukaiņu kārtas Latvijā ir divspārņi (3500 sugu), vaboles (2570), plēvspārņi (2500), tauriņi (2042), augusūcēji (500), blaktis (400), makstenes (186), cikādes (163), spāres (53), taisnspārņi (39). Posmtārpi ir plaši izplatīti kā augsnē, tā jūrās un saldūdeņos. Sakarā arniecīgo ūdens sāļumu jūrā Latvijas piekrastē atrastas tikai 4 daudzсарu tārpu sugas, bet Baltijas jūras dienvidrietumu daļā ir vairāk nekā 100 sugu. Latvijā ir 14 sastopamas dēļu sugas.

<https://lv.wikipedia.org/wiki/Latvija>

Sociālekonomiskie apstākļi

Latvijas lauku reģionos, t.sk. Latgalē vērojams augsts bezdarba līmenis, darba vietu trūkums un pastāvīga iedzīvotāju skaita samazināšanās (līdz pat 15-20% pēdējo piecu gadu laikā). Reģistrētā bezdarba līmenis Latgales reģionā – 19,3 %.4 Meža nozare lauku reģionos ir viens no nozīmīgākajiem darba devējiem, kas piedāvā darbu meža atjaunošanā un ieaudzēšanā, mežaudžu kopšanā, meža infrastruktūras uzturēšanā, mežizstrādē u.c. Tas palīdz radīt un uzturēt lauku reģionos arī netieši saistītās darba vietas (koksnes transports, koksnes pārstrāde, transporta infrastruktūras uzturēšana, tirdzniecība, sociālais serviss u.c.). Latvijā meža nozare tieši nodarbina vairāk nekā 40 tūkstošus cilvēku, bet saistīto darba vietu skaits ir vēl apmēram 40 tūkstoši. Tā kā Stīga RM ir liels mežu īpašnieks. Stīga RM radītajām darba vietām ir liela nozīme bezdarba mazināšanā, sociālās aizsardzības nodrošināšanā, nodarbinātības līmeņa saglabāšanā un lauku reģionu apdzīvotības saglabāšanā. Sadarbība ar sabiedrību tiek nodrošināt ar līgumu slēgšanu par nekustamā īpašuma izmantošanu gadījumos, ja mežizstrādes un materiālu pievešanas darbos nepieciešama citu zemju īpašnieku zeme (Līgums par nekustamā īpašuma izmantošanu).

h) Putnu ligzdošanas vietas

Stīga RM darbinieki pārbaudot saimnieciskajai darbībai paredzētās vietas, veicot ietekmes uz vidi novērtējumu (Pielikums Nr. 6) un konstatējot putnu ligzdu, iezīmē saglabājamo koku rindu un pamežu ap to. Turpmāk šādas putnu ligzdas tiek apsekotas, aizpildot Ligzdas apsekošanas anketu (Pielikums Nr.22)

Atrodot ligzdu, kas varētu būt lielāka par 50cm diametrā, Stīga RM darbinieks ziņo par ligzdu sertificētam ekspertam, atbilstoši Pakalpojuma līgumam Nr. 2023/05/03-01. Līdz eksperta slēdzienam šādām jaunatrastajām ligzdām nosaka 500m aizsargzonu un mežsaimnieciskās darbības aizliegumu.

2. Mežu apsaimniekošanas mērķi

Stīga RM apņemas ievērot FSC Principus un Kritērijus, pieprasot tos ievērot arī apakšuzņēmējiem, un, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, noteikusi sekojošus apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķus un uzdevumus:

a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi

10.tabula

Ekonomiskie
<ul style="list-style-type: none">• nodrošināt stabilu peļņu un pozitīvu naudas plūsmu no saimnieciskās darbības;• palielināt Stiga RM piederošo mežu platības, to ražīgumu un vērtību;• Stiga RM mežos iegūtos atsevišķu sortimentu koksnes produktus novirzīt pārstrādei Stiga RM ražotnēs Kuldīgā un Tukumā, sniedzot tiem pievienoto vērtību.
Vides
<ul style="list-style-type: none">• nodrošināt dabas daudzveidības saglabāšanu;• veidot saudzīgu sabiedrības attieksmi pret mežu;• samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi.
Sociālie
<ul style="list-style-type: none">• apsaimniekot mežu līdzsvarotā un Latvijas sabiedrības akceptētā veidā;• būt atbildīgam, stabilam un uzticamam sadarbības partnerim;• attīstīt Stiga RM darbiniekiem motivējošu darba vidi.

b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni

11.tabula

Ekonomisko mērķu sasniegšanas paņēmieni
<ul style="list-style-type: none">• nodrošināt vienmērīgu ciršanas apjomu;• nodrošināt maksimālu un kvalitatīvu pieaugumu, izmantojot kopšanas cirtes un selekcionēto meža stādmateriālu;• nodrošināt klientiem atbilstoša meža apsaimniekošanas sertifikāta esamību;• samazināt neproduktīvo mežaudžu platības;• palielināt mežaudžu platību, apmežojot lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un medību saimniecībā neizmantotās zemes.
Vides mērķu sasniegšanas paņēmieni
<ul style="list-style-type: none">• vismaz 10 % no meža zemju platībām apsaimniekot kā bioloģiski vērtīgas mežaudzes;• saimniecisko darbību plānot un veikt atbilstoši meža apsaimniekošanas plānā noteiktajam teritorijas apsaimniekošanas mērķim (dabas aizsardzība, rekreācija, augstvērtīgas koksnes audzēšana);• uzņēmuma darbībā realizēt pasākumus vides piesārņošanas ar sadzīves atkritumiem, naftas produktiem, ķīmikālijām samazināšanai, ūdeņu eitrofikācijas un augsnes erozijas ierobežošanai;• pilnveidot darbinieku un sadarbības partneru izpratni par ietekmes uz vidi samazināšanu;• pilnveidot darbinieku un sadarbības partneru kompetenci par dabas daudzveidības saglabāšanu meža apsaimniekošanā;
Sociālie mērķu sasniegšanas paņēmieni
<ul style="list-style-type: none">• organizēt Meža dienas, iesaistot tajās darbiniekus, vietējās pašvaldības darbiniekus un skolniekus;• pilnveidot drošas darba vides kontroles sistēmu;• konsultējoties ar sabiedrību, noskaidrot rekreācijai un vides izziņai būtiskākos mežus un to vēlamo apsaimniekošanu;

- mazināt mežizstrādes ietekmi uz meža ainavu vizuālajām īpašībām, sabiedrībai nozīmīgos rekreācijas mežos;
- informēt sabiedrību par mežu apsaimniekošanu.

3. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts

a) Mežizstrāde

Kokmateriālu iegūšanā, galvenās cirtes izpildei, pārsvarā tiek izmantota kailcirsu metode, kā arī tiek veiktas krājas kopšanas cirtes un izlases cirtes. Mežizstrādē tiek ievērotas sekojošas dabas aizsardzības prasības, ko paredz FSC standarts:

- Mežaudzes, kur ozoli, liepas, kļavas, vīksnas, gobas un skābarži mežaudzes sugu sastāva formulā sastāda 5 un vairāk vienības ir aizliegtas nocirst kailcirtē.
- Mitrzemes - ilggadīgi, bebru izveidoti diži, appludinājumi, mitrāji dabiskas izcelsmes ūdenstecēs, ko raksturo nokaltuši koki un/vai pārmitrām vietām raksturīga veģetācija, atstājami neskarti.
- Mežaudzēs, kas vecākas par 30 gadiem, pēc meža ugunsgrēka saglabājamās neskartas atsevišķas izdzīvojušo vai bojā gājušo koku grupas, t.sk. lielāko dimensiju izdzīvojušie vai bojā gājušie koki.
- Slapjo mežu apsaimniekošanā tiek ievērotas šādas prasības:
 - Dabiski atjaunojušos slapjos egļu mežos (dumbrājs, slapjā gārša, slapjais vēris un niedrājs) mežizstrādes laikā saglabā paaugu tādā apmērā, kas nodrošina darba aizsardzības prasību izpildi, izņemot sanitārās vai rekonstruktīvās cirtēs;
 - Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis):
 - kailcirtes platība nepārsniedz 1 ha;
 - kailcirtē atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 30 uz 1 ha, kas atstājami vienā vai vairākās grupās, tajās pēc iespējas saglabājot visu apaugumu, vai atsevišķi;
 - veicināma lapu koku atjaunošanās.

b) Meža atjaunošana

Meža atjaunošanas galvenais uzdevums ir produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšana atbilstoši mežsaimniecības prasībām, atjaunojot mežu mākslīgi, tas ir sējot vai stādot, vai veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā ir iespējama un norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām.

Meža atjaunošana tiek plānota tā, lai mežaudze saglabātu tai raksturīgās augu sugas un dzīvotņu īpašības. Stiga RM darbinieku uzdevums ir plānot meža atjaunošanas veidu, sugu, kopšanas nepieciešamību un intensitāti. Stiga RM atjaunojamo un ieaudzēto meža platību daudzums ir atkarīgs no iepriekšējo īpašnieku apsaimniekošanas intensitātes, iepriekšējos trīs gados veikto kailcirsu un bojā gājušo mežaudžu platībām.

Meža platības, kurās atjaunošanās norit ar augšanas apstākļiem piemērotu sugu atbilstošā skaitā un kvalitātē, platība tiek atstāta dabīgai meža atjaunošanai. Pārējās meža platībās atjaunošana tiek veikta ar selekcionētu meža stādāmo materiālu. Ja tomēr pēc dabiskās atjaunošanas koku skaits ir nepietiekams, tad tiek veikta agrotehniskā kopšana un jaunaudze rudenī tiek papildināta ar nepieciešamās sugas stādiem. Pesticīdi jauno kociņu aizsardzībai tiek lietoti tikai tad, kad citas aizsardzības metodes nevar nodrošināt pietiekamu aizsardzību. Izmantojot un lietojot pesticīdus un ar pesticīdiem apstrādātu reproduktīvo materiālu, netiek pieļauta to noplūde augsnē.

Audzēs, kur dominē ozoli, liepas, kļavas, vīksnas, gobas un skābarži, tiek nodrošināta šo sugu koku mežaudžu atjaunošana vismaz tādā apjomā, kāds bijis konkrētās sugas īpatsvars pirms galvenās cirtes uzsākšanas.

c) **Augsnes gatavošana**

Augsnes gatavošana tiek veikta tikai tur un tik daudz, cik tas nepieciešams sekmīgai meža atjaunošanai, pirms kultūras ierīkošanas. Izteikti mitrās mikroieplakās un 10 m joslā gar virszemes ūdens objektiem augsne gatavota netiek. Atklājot minerālo slāni ne vairāk kā 30% no apstrādājamās platības tiek gatavota augsne.

d) **Jaunaudžu kopšana**

Jaunaudžu kopšanas ciršu mērķis ir izveidot nākotnes audzes sastāvu, optimālu sākotnējo biežību ar maksimāli mazāk kopšanā izņemto koku skaitu, ja tas iespējams, un nodrošināt augšanas telpu līdz krājas kopšanas cirtei.

Veicot jaunaudžu kopšanas cirtes, jā saglabā platlapju sugu piemistrojums.

Egļu mežaudžu atjaunošana un to turpmāka kopšanā jāveic tā, lai šajās audzes 30 gadu vecumā saglabātos ismaz 10% citu sugu piemistrojums, ja to pieļauj augšanas apstākļi.

Veicot jaunaudžu kopšanu jāievēro „Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”, kas nosaka, ka jaunaudžu kopšana līdz 20 gadus vecās egļu audzēs un 10 gadus vecās priežu un lapkoku audzēs nedrīkst veikt no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam, ar izņēmumu, kuru vidējais augstums lapkokiem – līdz metram, bet skujkokiem līdz 0,7m.

Jaunaudžu kopšanas tiek plānotas lapkoku mežaudzēs, kuru vecums ir no 3 līdz 10 gadiem, skujkoku mežaudzēs no 5 līdz 20 gadiem. Jaunaudžu kopšana ir pabeigta, kad kopšanas rezultātā var paredzēt pārdodamo sortimentu ieguves apjomu.

Atkarībā no kopšanas intensitātes nepieciešamības mežaudzē jaunaudžu kopšanu veic no vienas līdz trīs reizēm.

11.tabula Atjaunoto mežu, izkopto jaunaudžu platības

	2022	2023	Plānots 2024	Plānots 2025	Plānots 2026
Augsnes gatavošana, ha	18,32	-	20	20	20
Agrotehniskā kopšana, ha	47,61	54,32	20	20	20
Jaunaudžu kopšana, ha	216,78	426,46	300	300	300
Meža atjaunošana, ha, dabiski	194,21	318,33	250	250	250
Bērzs	68,32	121,1			
Apse	70,45	77,38			
Baltalksnis	45,92	81,72			
Egle	0,47	6,88			
Meža atjaunošana, ha, mākslīgi	31,26	20,98	20	20	20
Priede	12,6	20,12			
Egle	18,8	0,86			

e) **Agrotehniskā kopšana**

Platībās, kur aizzēlums nomāc un kavē atjaunojamās sugas kokus, tiek plānota agrotehniskā kopšana. Ja aizzēlums spēcīgi nomāc jaunus kokus un kavē to augšanu, tad viena kalendārā gada laikā plānojama atkārtota agrotehniskā kopšana, kā to nosaka Meža likums.

f) **Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija**

Mežsaimniecisko darbību kā meža stādīšana, kopšana, galvenā izmantošanas, izvešanas un transportēšanas nodrošināšanai tiek izmantoti gan Stiga RM tehnika un personāls, gan ārpakalpojumi. Lai

nodrošinātu ārpakalpojumu sniedzēju informēšanu par sertifikācijas un citām prasībām tiek rīkotas ikgadējas apmācības.

Stiga RM savos meža īpašumos mežizstrādes procesā izmanto apakšuzņēmējus, kas attiecīgi veic apaļkoku zāgēšanu un izvešanu. Ar katru apakšuzņēmēju tiek slēgti uzņēmumu līgumi, kas ietver sevī visas prasības, kuras atbilst ilglaicīgai mežsaimniecībai atbilstoši FSC Principiem un Kritērijiem.

Mežizstrādes tehniku un attiecīgo apakšuzņēmēju konkrētām meža platībām Stiga RM izvēlas vadoties pēc vairākiem kritērijiem - meža augšanas apstākļu tipa, meža platības teritoriālā lieluma un ģeogrāfiskā novietojuma, ekonomiskā viedokļa, gadalaika un laika apstākļiem. Ņemot vērā kvalificēta darbaspēka trūkumu, koku gāšanai motorzāģi tiek izmantoti arvien retāk, biežāk to dara mežizstrādes mašīnas – gan Stiga RM, gan apakšuzņēmēju harvesteri. Apaļkoki tiek izvesti ar izvedējtraktoriem un sakrauti ceļmalas grēdās. Apaļkoku transportēšanu ar kokvedējiem no 2019.gada veic apakšuzņēmēji. Lai novērstu zādzības risku, apaļkoku transportēšana no krautuvēm tiek organizēta ne vēlāk kā 2 nedēļu laikā no pievešanas pie ceļa.

g) Darba aizsardzība

Visiem Stiga RM grupā meža darbos iesaistītajiem uzņēmumiem ir jābūt izveidotai darba aizsardzības sistēmai, kas ir atbilstoša Darba aizsardzības likumam un ir jāievēro saistošās droša darba prasības, kuras regulē MK noteikumi Nr. 310 „Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā”.

Šo prasību pārbaudi veic Stiga RM mežizstrādes meistari ikdienas mežizstrādes darbu laikā, izmantojot operatoru pārbaudes aktus.

h) Ceļi

Mežu apsaimniekošanā kokmateriālu transportēšanai tiek izmantoti valstij, pašvaldībām un AS “Latvijas valsts meži” piederošie ceļi, kā arī servitūtu ceļi. Stiga RM slēdz vienošanās par ceļu izmantošanu.

Pirms ceļu izmantošanas uzsākšanas tiek fiksēts ceļa tehniskais stāvoklis un trīs mēnešu laikā pēc mežizstrādes darbu pabeigšanas Stiga RM par saviem līdzekļiem ceļu salabo tādā kvalitātē, kādā tas bija pirms darbu uzsākšanas, veicot ceļa līdzināšanu un ceļa seguma atjaunošanu. Ceļi tiek izmantoti un uzturēti atbilstoši “Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā” (Pielikums Nr.17)

i) Meža bojājumi

Kā vienus no lielākajiem kaitējumiem mežam var veikt tieši slimības un kaitēkļi, tiek veikta regulāra mežaudžu veselības stāvokļa uzraudzība, lai savlaicīgi konstatētu bojājumus, noteiktu to cēloni un pieņemtu atbilstošu lēmumu par bojājuma ierobežošanu.

Visbiežāk nelielās platībās pieaugušas egļu audzes bojā egļu astoņzobu mizgrauži, bet jaunās priežu un egļu kultūras – priežu lielais smecernieks.

Aizsardzībai no stumbru kaitēkļiem var izmantot ķeramkokus un feremonu slazdus. Augu aizsardzības līdzekļi tiek lietoti gadījumos, kad tā ir vienīgā iespēja panākt plānotās darbības rezultātu vai arī novērst meža apsaimniekošanu apdraudošu procesu. Var tikt izmantoti mežsaimnieciskie pasākumi, veicot mērķtiecīgas kopšanas cirtes, vai profilaktiskos pasākumus, piesaistot mežaudzēm meža kaitēkļu dabiskos ienaidniekus - putnus un skudras.

Mežizstrādes process tiek organizēts tā, lai sagatavotie apaļkoki netiktu ilgstoši uzglabāti mežā, kas var veicināt kaitēkļu savairošanos un mežaudžu bojājumus.

Arī meža dzīvnieki atsevišķās platībās nodara kaitējumu mežam. Jaunaudzēs pārnadži nokož galotņu pumpurus un jaunos dzinumus, bebri veido aizsprostus un dambjus meliorācijas grāvjos, upītēs un strautos, kur mitruma dēļ koki nokalst, kļūst par kaitēkļu perēkli, kā arī daļa tiek nograuzti. Slēdzot

medību tiesību nomas līgumus ar vietējiem medību kolektīviem, tajos tiek iekļauta prasība medniekiem nodarboties arī ar bebraiņu likvidēšanu.

Nozīmīgi meža ugunsgrēki nav bojājuši Stiga RM mežus.

Lai mazinātu augsnes bojājumus mežizstrādes laikā, tiek izmantotas “Vadlīnijas augsnes bojājumu minimizēšanai” (Pielikums Nr. 19).

Lai mazinātu ūdeņu piesārņošanu mežizstrādes laikā, tiek izmantotas “Vadlīnijas ūdeņu aizsardzībai meža darbos” (Pielikums Nr. 20).

4. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums

Pieļaujamais ciršanas apjoms tiek plānots tā, lai netiktu pārsniegts līmenis, kādā mežs spēj ilgstoši nodrošināt šāda apjoma tikpat regulāru atjaunošanos. Par pamatu ikgadējā pieļaujamā ciršanas apjoma aprēķinam tiek ņemts ikgadējais koksnes krājas pieaugums. Pieauguma datus iegūst no datorprogrammas Meža Eksperts, izmantojot aktualizētos meža inventarizāciju datus. Programma ir izstrādāta Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē, sadarbojoties Meža un vides zinātņu fakultātei un Inženierzinātņu un Informācijas tehnoloģiju fakultātes pētniekiem.

Ciršanas plānošana tiek veikta tā, ka regulārā meža apsaimniekošanas procesā ietvertajās operācijās (galvenās izmantošanas un krājas kopšanas cirtes) nepārsniedz 10 gadu vidējo pieļaujamo ciršanas apjomu. Ciršanas apjomu gada ietvaros pieļaujams palielināt tādā apmērā, par kādu ir radies krājas uzkrājums iepriekšējā periodā. Attiecībā uz Baltalksni – ciršanas apjomi netiek samēroti ar pieaugumu, jo esošā Ba krāja ir lielāka, kā nepieciešams (tiek veikta mērķtiecīga Ba audžu nomaiņa).

Plānotajos ciršanas apjomos netiek iekļauti dabas stihiju (vējgāžu, snieglaužu u.c.) radītie bojājumi un ar to seku likvidāciju saistītie ciršanas apjomu pieaugumi.

12. tabula Krājas pieauguma apjomi, plānotie un faktiski izcirstie apjomi

Gads	Meža zemju platības, ha	Pieaugums gadā, m ³	Plānotais ciršanas apjoms gadā	Faktiskais ciršanas apjoms gadā, m ³	Ienākumi no kokmateriālu pārdošanas	Kopējā krāja, m ³
2018	4942	18223	20000	24891	1840588	402442
2019	5395	18786	20000	25908	1595445	430255
2020	6018	21721	20000	23031	1193983	529983
2021	6485	21042	20000	20544	1464541	563206
2022	7222	33360	25000	21487	1288451	685758
2023	8629	38780	30000	39228	3829381	827720
2024	9230	40600	35000			866499
2025	9830	43252	35000			
2026	10430	45892	35000			
2027	11030	48532	35000			
10 gadus kopā:		330188	275000			

5. Monitorings un novērtēšana

Lai novērtētu, cik lielā mērā ir sasniegti apsaimniekošanas mērķi, kāda ir apsaimniekošanas darbību ietekme uz vidi un sociālo jomu, kādā stāvoklī ir apsaimniekojamā teritorija, plānotu un kontrolētu saimniecisko darbību mežos un vides aizsardzības pasākumus, katra gada oktobrī tiek veikts vides un saimnieciskās darbības monitorings par iepriekšējā kalendārā gada oktobra - decembra mēnešiem un tekošā gada janvāra – septembra mēnešiem.

Stiga RM analizē monitoringa un novērtēšanas rezultātus un izmanto šīs analīzes rezultātus, plānojot turpmākās darbības. Monitoringā iegūtie dati tiek iekļauti Meža apsaimniekošanas plānā.

Vides monitoringa rezultātu apkopojums ir iekļauts ikgadējā vides pārskatā, kas tiek sagatavots par kārtējo kalendāro gadu līdz nākamā gada 30. aprīlim.

Stiga RM ir sagatavots publiski pieejams kopsavilkums par kārtējā monitoringa rezultātiem. Pēc ieinteresēto pušu, kuras tieši vai netieši varētu ietekmēt meža apsaimniekošanas darbības (piemēram blakus esošo īpašumu īpašnieki, vietējie), pieprasījuma, Stiga RM tām nodrošina pieeju monitoringa rezultātiem.

Sertifikācijas auditu rezultāti:

2022

<https://fscglobal.my.salesforce-sites.com/servlet/servlet.FileDownload?file=00PDo000004tQyMMAU>

2021

<https://fscglobal.my.salesforce-sites.com/servlet/servlet.FileDownload?file=00P4y00001s5J0nEAE>

2020

<https://fscglobal.my.salesforce-sites.com/servlet/servlet.FileDownload?file=00P4y00001CG1OwEAL>

2019

<https://fscglobal.my.salesforce-sites.com/servlet/servlet.FileDownload?file=00Pf300000zG8MoEAK>

2018

<https://fscglobal.my.salesforce-sites.com/servlet/servlet.FileDownload?file=00Pf300000zFvKTEA0>

6. Vides aizsardzības pasākumi

Būtiskāko ietekmi uz vidi (atmosfēru, bioloģisko daudzveidību, augsni, ūdens kvalitāti, ainavu) atstāj galvenā cirte, ceļu būve, meža meliorācijas sistēmu būve, dabas resursu ieguve, krājas kopšanas cirtes, skujkoku stādu un stādījumu ķīmiskā aizsardzība un kokmateriālu pievešana pie ceļa.

Stiga RM apzinās, ka neatbilstošas mežizstrādes rezultātā var tikt radīts būtisks kaitējums videi, tāpēc plānojot mežizstrādes aktivitātes un pirms traucējošu darbību uzsākšanas meža nogabalā tiek veikti ietekmes uz vidi novērtējumi. Veicot galveno izmantošanu, tiek izdarīts ietekmes uz vidi vērtējums – saglabājamo dabas vērtību apzināšana un dokumentēšana, aizpildot veidlapu “Ietekmes uz vidi novērtējums” (Pielikums Nr.6). Plānotās meža apsaimniekošanas darbības tiek pielāgotas, ņemot vērā ietekmes uz vidi vērtējuma rezultātus (piemērojot atbilstošākos izstrādes paņēmienus, tehniku, izstrādes laiku, pielāgojot pievešanas un izvešanas ceļus, veicot ietekmes mazināšanas pasākumus u.c.) Saimnieciskās darbības uz vidi novērtējuma galvenais uzdevums ir veicināt vides un sociāli nozīmīgu vērtību saglabāšanu, arī tajās meža platībās, kuras tiek pakļautas intensīvai saimnieciskajai darbībai, sekmēt iespējamo risku novēršanu videi un cilvēka dzīvībai.

Lai realizētu uzņēmuma ilgtermiņa mērķus vides aizsardzībā - saglabātu bioloģisko daudzveidību un samazinātu saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, uzņēmums ievēro termiņa ierobežojumus meža

darbu veikšanai dzīvnieku vairošanās periodā un plāno atbilstošus pasākumus iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanu.

Lai nodrošinātu vides aizsardzības prasību ievērošanu, Stiga RM rīko apmācības apakšuzņēmējiem un Stiga RM mežsaimniecības darbiniekiem. Tāpat ir izstrādātas rakstiskas vadlīnijas, kas ir saistošas dažādiem darbību veidiem (dabas vērtību saglabāšanai cirsmās, augsnes un ūdeņu aizsardzībai, naftas produktu uzglabāšanai u.c.).

a) Saglabājamie koki un meža struktūras

Saglabājamo koku un meža struktūru izvēles principus regulē Stiga RM izstrādātas „Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cirsmā” (Pielikums Nr.18).

b) Sezonālie aizsardzības pasākumi

Lai netraucētu dzīvniekus vairošanās sezonā:

- no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam visos mežos aizliegta līdz 10 gadu vecu priežu un lapu koku un līdz 20 gadu vecu egļu mežaudžu kopšana, izņemot jaunaudzēs, kur skuju koku vidējais augstums nepārsniedz 0,7 metrus, bet lapu koku vidējais augstums – vienu metru;
- no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam mežaudzes ezeru salās, mežaudzes purvu salās, meža puduros, mežaudzes ūdensteču un ūdenstilpju palienēs un bioloģiski vērtīgu mežaudžu teritorijās un aizsargjoslās ap purviem neveic koku ciršanu, augsnes sagatavošanu un meža atjaunošanu ar motorizētu tehniku;
- no 15.aprīļa līdz 30.jūnijam aizliegta galvenā cirte pilsētas mežos;
- no 1.aprīļa līdz 30.septembrim aizliegta galvenā cirte Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ierobežotas saimnieciskās darbības joslā.

c) Ugunsdrošība

Ugunsdrošību mežā LR reglamentē Ministru kabineta noteikumi Nr. 82 „Ugunsdrošības noteikumi”.

Atbilstoši minētajiem noteikumiem Stiga RM veic šādus profilaktiskus pasākumus:

- atjaunojot skujkoku mežaudzes silā, mētrājā, lānā un viršu ārenī, kā arī ieaudzējot mežaudzes un plantāciju mežus, platības, kas lielākas par 5 ha un kurās augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 m, sadala daļās ar mineralizēto joslu tā, lai neviena no tām nebūtu lielāka par 5 ha. Šā apakšpunkta prasības neattiecas uz ieaudzētajām mežaudzēm un plantāciju mežiem, kuri sasnieguši 10 gadu vecumu lapkokiem un 20 gadu vecumu skujkokiem;
- meža objekta autoceļos un dabiskajās brauktuvēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām, katru gadu līdz 1.maijam novāc pielūžņojumu, kas var traucēt ugunsdzēsības transporta pārvietošanos;
- katru gadu līdz 1.maijam sakārto ceļus un piebrauktuves ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un uztur tās tādā stāvoklī, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu.

Stiga RM nodrošina mineralizēto joslu ierīkošanu tehnikai pieejamās kvartālu stigās (izņemot kvartālu stigās, kuras tiek izmantotas kā dabiskās brauktuves), kas šķērso par 50 ha lielākas I, II vai III ugunsbīstamības klases mežaudžu kopas, vietās, kur augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 m;

Meža ugunsdrošajā laikposmā aizliegts:

- kurināt ugunsķūrus mežā un purvos (izņemot īpaši ierīkotas vietas, kas nepieļauj uguns izplatīšanos ārpus šīs vietas);
- nomest mežā, purvos vai uz tos šķērsojošiem ceļiem degošus vai gruzdošus sērkokciņus, izsmēķus un citus priekšmetus;

- braukt ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pa mežu un purviem ārpus ceļiem, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams ugunsgrēka dzēšanai, palīdzības sniegšanai nelaiemes gadījumos, meža apsaimniekošanai un inženiertīklu uzturēšanai vai to avāriju novēršanai;
- bez saskaņošanas ar Valsts meža dienesta attiecīgo teritoriālo struktūrvienību veikt jebkāda veida dedzināšanu (tai skaitā ciršanas atlieku dedzināšanu), kas radot dūmus var maldināt uguns novērošanas darbu veicēju.

Meža objektā aizliegts:

- dedzināt atkritumus;
- dedzināt ciršanas atliekas vai kurināt ugunsgrēkus:
 - tuvāk par diviem metriem no augošiem kokiem;
 - vietās, kur augsnes kūdras slānis ir biežāks par 0,5 m, izņemot gadījumu, ja dedzināšana notiek pēc lietus perioda vai ziemā;
- laikposmā no 1.maija līdz 1.septembrim krautnēt (uzglabāt) kaudzēs mežaudžu ciršanas atliekas, ja kaudze atrodas tuvāk par 50 m no 10–40 gadus vecām skuju koku mežaudzēm, kuru platība ir lielāka par 1 ha, izņemot gadījumu, ja starp šo kaudzi un mežaudzi atrodas vismaz 10 m plata ceļa trase (no kokiem brīva zeme no vienas meža sienas līdz otrai (pretējai) meža sienai, ieskaitot ceļa klātni, novadgrāvjus un citus infrastruktūras objektus, kas nepieciešami ceļa ekspluatācijai).

Mežizstrādes darbu laikā tiek kontrolēts, lai visās tehnikas vienībās, kas strādā mežā ir darba kārtībā esoši ugunsdzēsamie aparāti. Stiga RM uzņemas kontroli par šo noteikumu izpildi.

7. Aizsargājamo teritoriju tīkls un monitorings

Informācija par monitoringa metodēm un monitoringa plānu ir pieejamas dokumentā SIA “Stiga RM” aizsargājamo teritoriju tīkla galveno elementu un īpaši saglabājamo vērtību monitoringa programma 2023. – 2032. gadam (MAP 3.pielikums).

a) Aizsargājamo teritoriju tīkls

Aizsargājamo teritoriju tīkla (turpmāk ATT) atlasī, identifikāciju uzraudzību un monitoringu nodrošina ārpakalpojumu sniedzējs SIA “EcoSolutions and Environmental Resources Management”. Pamatojoties uz pakalpojuma līgumu Nr. 2023/05/03-01. ārpakalpojuma sniedzējs nodrošina dabas un kultūrvēstures vērtību apzināšanu, uzraudzību un monitoringu, piesaistot kompetentus dabas un/vai kultūrvēstures ekspertus. Skatīt Ārpakalpojumu ekspertu sarakstu un kompetences pamatojumu (SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings dokumenta 1.pielikums).

b) Aizsargājamo teritoriju tīkla izveides principi

ATT (reprezentatīvie parauglaukumi kopā ar citiem ATT elementiem) veido vismaz 10% no kopējās Stiga RM pārvaldītās FSC sertificētās platības. Galvenie aizsargājamo teritoriju tīkla elementi, jo īpaši saglabājamo vērtību kategorijas (turpmāk – ISV), to noteikšanas metodes, iespējamie riski un identificētie saglabāšanas un uzturēšanas pasākumi ir noteikti SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings (MAP 4.pielikums).

c) **Īpaši saglabājamo vērtību (ĪSV) identificēšana un uzraudzība**

ĪSV apzināšana tiek veikta izmantojot identifikācijas metodes, kuru pamatā ir vislabākā pieejamā informācija (sk. SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings). ĪSV identificēšanā un uzraudzībā savas kompetences ietvaros ir iesaistīti ārpalpojuma sniedzēja piesaistītie eksperti, kā arī Stiga RM darbinieki. Katrai no ATT iekļautajām meža platībām eksperti definē apsaimniekošanas nosacījumus, kas vērsti uz noteiktas ĪSV aizsardzību, un uzturēšanu. Visa informācija par ATT iekļautajām meža platībām un tajās atrodamo ĪSV ir integrēta LVM GEO (Stiga RM) datu pārvaldības sistēmā, ko izmanto grupas darbinieki, kas ir atbildīgi par mežsaimniecības darbību plānošanu un uzraudzību.

Sākotnējā informācija par ATT iekļautajām meža platībām un tajā norādītajiem apsaimniekošanas nosacījumiem tiek ģenerēta automātiski LVM GEO (Stiga RM) datu pārvaldības sistēmā atbilstoši SIA "EcoSolutions" un ģeodatubāzes atbilstības kritērijiem (SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings.). SIA "EcoSolutions and Environmental Resources Management" ne retāk kā reizi mēnesī saraksta veidā nosūta aktualizētu informāciju (shp. un excel faila formātā) par meža apsaimniekošanas vienībām, kurām attiecīgā mēneša laikā ir mainīts HCV statuss (piem., iepriekš neidentificēts ĪSV, informācijas labošana utt.).

ATT piederošajās mežaudzēs mežizstrādes darbus vai jaunas infrastruktūras izbūvi drīkst veikt, tikai ievērojot kompetentu ekspertu noteiktos apsaimniekošanas nosacījumus. Gadījumos, kad uzņēmuma darbinieki, plānojot vai īstenojot mežsaimnieciskās darbības mežaudzēs, kurās nav mežsaimnieciskās darbības ierobežojumu, konstatē pazīmes, kas liecina par iespējamu ĪSV atrašanos meža platībā (piemēram, lielas ligzdas, dižkoki, liels atmirušas koksnes apjoms, senkapi u.c.), mežsaimnieciskās darbības tiek pārtrauktas un informēts ārpalpojumu sniedzējs, kas nodrošina atbilstoši kvalificēta eksperta piesaisti (SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings). Piesaistītais eksperts apseko teritoriju, izvērtējot ĪSV klātbūtni teritorijā. Gadījumā, ja parauglaukumā tiek konstatēts ĪSV, attiecīgais parauglaukums tiek iekļauts ATT un turpmākās mežsaimnieciskās darbības var veikt tikai saskaņā ar ekspertu noteiktajiem apsaimniekošanas nosacījumiem.

d) **Aizsargājamo teritoriju tīkla un īpaši saglabājamo vērtību uzraudzība**

SIA „EcoSolutions and Environmental Resources Management” apsaimniekotajās teritorijās nodrošina ATT galveno elementu un ĪSV monitoringu saskaņā ar SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings.

Monitorings tiek organizēts tādā apmērā, lai gadā tiktu auditēti vismaz 10% no visām ATT teritorijām (5 gadu laikā tiek auditētas visas grupas pārziņā esošās ATT teritorijas). Saglabājamo ĪSV kvalitātes novērtējumu sniedz ārpalpojumu sniedzēja SIA "EcoSolutions and Environmental Resources Management" piesaistītie dabas un kultūrvēstures eksperti. Monitoringa rezultātu apkopojums ir iekļauts ikgadējā **vides pārskatā**, kas tiek sagatavots par **kārtējo kalendāro gadu līdz nākamā gada 30. aprīlim**.

e) **Aizsargājamās dabas teritorijas**

Apsaimniekojamajā teritorijā nepārtraukti tiek nodrošināts, ka daļa no kopējās meža zemes tiek atvēlēta primārajam mērķim — dabas aizsardzībai. Likumā noteiktās aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir ierobežota vai aizliegta, ir norādītas tabulā zemāk.

13.tabula. Platība, kurā ir ierobežota vai aizliegta saimnieciskā darbība (ha).

Mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi	Poligonu skaits	Platības (ha)
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	15	17,96
Aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte	23	21,53
Aizliegta galvenā cirte	31	27,32
Aizliegta kailcirte	358	265,27
Sezonāli aizliegta mežsaimnieciskā darbība	104	118,51
Nav mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi	8882	8105,79
KOPĀ	9413	8556,38

Aizsargājamās meža platības pēc aizsardzības kategorijām un ar ierobežotām apsaimniekošanas darbībām atspoguļotas tabulā zemāk.

14. tabula. Aizsargājamās meža platības pa aizsardzības kategorijām

Kategorija	Poligonu skaits	Platības (ha)
aizsargājamo ainavu apvidus	2	16,28
biosfēras rezervāts	1	288,55
dabas liegums	6	19,99
dabas parks	3	30,81
nacionālais parks	3	33,69
KOPĀ	15	389,32

Mikroliegumi	Poligonu skaits	Platības (ha)
Baltmuguras dzenis	1	0,006
Jaukti platlapju meži	1	0,074
Jūras ērglis	1	4,304
Mazais ērglis	4	11,495
KOPĀ	7	15,88

Mikroliegumu buferi	Poligonu skaits	Platības (ha)
Jūras ērglis	1	7,009921
Mazais ērglis	12	109,668191
Mednis	3	0,444282
Melnais stārķis	1	0,000001
KOPĀ	17	117,12

Augstas aizsardzības vērtības meži tiek apsaimniekoti atbilstoši normatīvajiem aktiem un standarta prasībām.

f) ĪSV mežu definīcija

ĪSV mežu definīcija saskaņā ar FSC Pagaidu Nacionālo meža uzraudzības standartu Latvijai (FSC-STD-LVA-01-2023 EN):

ĪSV 1 - sugu daudzveidība. Bioloģiskā daudzveidība, tostarp endēmiskās sugas un retas, apdraudētas vai izmirstošas sugas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā.

Skaidrojums: Nozīmīga endēmisku, retu un apdraudētu sugu koncentrācija, MK Noteikumu Nr.940 minētās sugas un vietas. Kā iespējamo ĪSV1 apsveriet arī: citas sugas un vietas, kas uzskaitītas publiskajās un ekspertu datubāzēs; ekspertu un ieinteresēto pušu noteiktas sugas un vietas; sugas koncentrācijas, kas ir īpaši nozīmīgas šo sugu izdzīvošanai vai atveseļošanai; 100 ha vai lielākas platības, kurās 50% vai vairāk no platības veido aizsargājamo apdraudēto sugu dzīvotnes, īpaši aizsargājamas dzīvotnes, aizsargājamas dabas teritorijas, audzes, kuru platībās (vairāk nekā 40m³/ha) atrodami lieli (D>40cm) atmirušie koki, vai dabiski atjaunojušās audzes, kas ir 20 gadus vecas vai vecākas un kurās ir nokaltusi koksne un apdeguši koki.

ĪSV 2 - ainavas* līmeņa ekosistēmas un mozaikas. Neskartas mežu ainavas*, lielas ainaviski vērtīgas ekosistēmas* un ekosistēmu mozaikas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā, un kur sastopama lielākā daļa šiem apstākļiem raksturīgo sugu dzīvotspējīgo populāciju to dabiskā izplatībā un koncentrācijā.

Skaidrojums: Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo teritoriju tīkla Natura2000 teritorijas (valsts rezervāti, nacionālie parki, dabas parki, dabas rezervāti). Apsveriet arī citas iespējamās ĪSV: RAMSAR vietas un citus nozīmīgus mitrājus; platības, kas ir 1000 ha vai lielākas un kurās ir divas vai vairākas dabiskās ūdenstece, kuru platība pārsniedz 1km uz 100ha meža; teritorijas, kas nodrošina nozīmīgu dzīvotņu savienojamību un savvaļas dzīvnieku ceļošanas zonas starp aizsargājamām teritorijām un/vai ĪSV1 gadījumiem.

ĪSV 3 - ekosistēmas un dzīvotnes. Retas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas, dzīvotnes vai refūģijas.

Skaidrojums: Eiropas Savienības nozīmes biotopu un Latvijas īpaši aizsargājamo biotopu koncentrācijas teritorijas; vecaudzes un citas ekoloģiski nobriedušas mežaudzes; Meža biotopi un primārie (neskartie) meži upju līkločos. Attiecībā uz veciem un citiem neskartiem mežiem un meža biotopiem, iekļaujamas arī audzes, kas nav iekļautas oficiālajās datubāzēs, tas attiecas arī uz privātajiem un pašvaldību mežiem.

ĪSV 4 - ekosistēmu pakalpojumi kritiskās situācijās. Ekosistēmu pamatpakalpojumi kritiskās situācijās, tostarp ūdens sateces baseinu, augsnes un nogāžu aizsardzība, erozijas kontrole.

Skaidrojums: Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas.

ĪSV 5 - vietējās sabiedrības vajadzības. Vietas un resursi, kas nozīmīgi vietējo kopienu vai pamatiedzīvotāju pamatvajadzību apmierināšanai (piemēram, iztika, veselība, pārtika, ūdens), kuri noteikti, iesaistot vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus.

Skaidrojums: vietas un resursi, no kuriem vietējās kopienas apmierina pamatvajadzības, kas noteiktas, sadarbojoties ar kopienām.

ĪSV 6 - kultūrvēsturiskas vērtības. Vietas, resursi, dzīvotnes un ainavas, kuras ir arheoloģiski vai vēsturiski nozīmīgas vispasaules vai konkrētās valsts mērogā, un/vai kuras ir nozīmīgas vai svētas vietējām kopienām vai pamatiedzīvotājiem to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ viņu tradicionālajā kultūrā, un kuras noteiktas, iesaistot šīs vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus.

Skaidrojums: Vietējas, reģiona vai valsts nozīmes kultūras pieminekļi pamatojoties uz: Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes reģistru; Pašvaldību teritoriālie plāni; Vietas, kas noteiktas, sadarbojoties ar vietējām kopienām.

15.tabula

ĪSV kategorija	Platība,ha
ĪSV 1	229.07
ĪSV 2	91.99
ĪSV 3	365.91
ĪSV 4	535.21
ĪSV 5	2.59
ĪSV 6	33.79
Kopā, ha	1258.56
Kopā Stiga RM platības	8556.38
Kopā platības, kurās tiek piešķirt viens no ĪSV (bez pārklāšanās)	1083.61 (12.66%)

Īpaši saglabājamo vērtību meža apsaimniekošanas principi ir pieejami SIA "Stiga RM" apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings, ieskaitot platību sadalījumu starp aizsardzības klasi, vērtības klasi un apstākļiem nogabala līmenī.

g) ĪSV apsaimniekošana

ĪSV klasifikācijai atbilstošās platības tiek apsaimniekotas atbilstoši likumdošanas prasībām:

16.tabula

ĪSV kategorija	LR vai uzņēmuma iekšējais normatīvais akts, kas nosaka apsaimniekošanu
ĪSV1	Likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, 02.03.1993. MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu", 18.12.2012. MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", 16.03.2010. MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", 18.12.2012. Apdraudējums*: Var ietvert (bet ne tikai) nepietiekamu sugu sastopamības identifikāciju, nepietiekamu sugu aizsardzības plānu izmantošanu un neatgriezenisku kaitējumu sugu koncentrācijas zonām un to dzīvotnēm.
ĪSV2	Apdraudējums*: Ietver (bet ne tikai) piemērojamo tiesību aktu neievērošanu.
ĪSV3	Sugu un biotopu aizsardzības likums, 16.03.2000. MK noteikumi Nr. 350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu", 20.06.2017. MK noteikumi Nr. 353 "Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu", 21.06.2006. MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā", 18.12.2012. Apdraudējums*: Var ietvert, bet ne tikai, ekosistēmu un biotopu stāvokļa pasliktināšanos un faktorus, kas izraisa pasliktināšanos.

ĪSV4	Aizsargjoslu likums, 05.02.1997. MK noteikumi Nr.936 Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā, 18.12.2012. Apdraudējums*: Ietver (bet ne tikai) piemērojamo tiesību aktu neievērošanu.
ĪSV5	Apdraudējums*: Apsveriet vietējo kopienu pārstāvju identificētos apdraudējumus, ja tādi ir. Sadarbošanās ar vietējām kopienām mērķis ir noteikt vietas un resursus, kas var būt svarīgi vietējām kopienām, tostarp tos, kas var nebūt labi zināmi. Vietējo kopienu aktivitātes mežā lielākoties ir saistītas ar rekreāciju, sēņošanu un ogošanu. Šīs aktivitātes ir svarīgas daudziem cilvēkiem atpūtas nolūkos vai papildu ieņēmumu gūšanai, bet tās var nebūt ĪSV5. Tiesības uz brīvu piekļuvi mežam ir garantētas Latvijas Republikas Satversmē, Meža likumā un citos tiesību aktos. Ar dažiem izņēmumiem, visi meži ir pieejami ogošanai un sēņošanai. Izņēmumi ietver tikai dabas rezervātus un ierobežojumus laikā, kad pastāv liels meža ugunsgrēku risks
ĪSV6	Likums par Kultūras pieminekļu aizsardzību, 12.02.1992. MK noteikumi Nr. 473 "Kārtība, kādā kultūras pieminekļi iekļaujami valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un izslēdzami no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta", 26.08.2003. MK noteikumi Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu", 26.08.2003. MK noteikumi Nr.392 "Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika", 15.07.2003. Apdraudējums*: Ar kompetento valsts iestādi nesaskaņoti apsaimniekošanas pasākumi.

Stiga RM izvirzītajās ĪSV mežu platībās apsaimniekošana tiek veikta tādā veidā un apjomā, lai netiktu mazināta ĪSV vērtība un kvalitāte.

8. Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība

Stiga RM izvairās no tādu meža īpašumu iegādes, kuru taksācijas datus vai apsekošanā pirms iegādes tiek konstatētas retas, apdraudētas vai izzūdošas sugas. Stiga RM pirms mežsaimnieciskās darbības uzsākšanas iepazīstas ar informāciju datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, veic lauka apmeklējumus atbilstoši pakalpojumu līgumam Nr. 2023/05/03-01.

Identificēto reto, apdraudēto un izzūdošo sugu un dzīvotņu aizsardzība tiek veikta vadoties pēc Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principiem, kas izstrādāti atbilstoši LR likumdošanai un Sertifikācijas standartiem.

Latvijas apdraudēto sugu datubāze ir atrodama CITES konvencijā iekļauto sugu datubāzē un Starptautiskās dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (IUCN) veidotās apdraudēto dzīvnieku un augu ikgadējās Sarkanās grāmatas versijā internetā:

- <http://www.cites.org/eng/resources/species.html>
- <http://www.daba.gov.lv>
- MK noteikumi Nr. 421 “Par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”
- MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu", 18.12.2012.

9. Meža apsaimniekošanas sociālā ietekme un tās novērtējums

Stiga RM plānotās meža apsaimniekošanas darbības var ietekmēt nekoksnes produktu ieguves iespējas, atpūtas iespējas dabā, kā arī īslaicīgi ierobežot pieeju atsevišķiem Stiga RM īpašumiem, kā arī

īpašumiem, kas ar tiem robežojas. Ietekmētās personas var būt atsevišķa persona vai personu grupa, piemēram, vietējie iedzīvotāji, vietējās pašvaldības, kaimiņi, īpašuma un lietošanas tiesību turētāji, zemes īpašnieki, meža apmeklētāji, organizācijas, kas pārstāv ieinteresētās personas, nevalstiskās sociālās un vides organizācijas, u.c.

Stiga RM uzklausa vietējo sabiedrību un citas ieinteresētās puses attiecībā uz plānoto un notikušo meža apsaimniekošanu. Stiga RM nodrošina publisku pieejamību meža apsaimniekošanas plānam, kas atrodams <https://www.stigarm.lv/meza-apsaimniekosana/>. Stiga RM interneta mājas lapa satur kontaktinformāciju Stiga RM darbiniekiem, ar ko sazinoties var iegūt informāciju par plānotajiem meža apsaimniekošanas darbiem. Ikviena ieinteresētā puse ir aicināta izteikt savus ieteikumus, jautājumus, komentārus un sūdzības par Stiga RM mežsaimniecības darbiem un meža apsaimniekošanas plānu, nosūtot tos uz e-pastu birojs@stigarm.lv vai ierodoties klātienē Stiga RM struktūrvienībā “Birojs”, Pasta ielā 8, Tukumā, tādējādi nodrošinot Stiga RM sociālo atbildību.

Stiga RM izvērtē un ietver meža apsaimniekošanas darbību plānošanā un izpildē informāciju, ko iegūst sociālās ietekmes novērtēšanas rezultātā un pēc konsultācijām ar vietējo sabiedrību, piemēram saskaņojumi par darbības laika ierobežojumiem, lai mazinātu trokšņa ietekmi, saskaņojumi kultūras mantojuma saglabāšanai, objektu un dzīvojamo māju pieejamības nodrošināšanai, medību tiesību nomas līgumu slēgšana ar vietējiem kolektīviem, meža stādīšana kopā ar tuvāko skolu skolniekiem un citu īpašnieku īpašuma, piemēram ceļu izmantošanai.

Stiga RM ir izstrādātas līgumu formas par nekustamā īpašuma izmantošanu, kas paredz kārtību, kādā tiek izveidotas krautuves vai pagaidu ceļi mežizstrādei uz trešo personu īpašumā esošas zemes, paredzot par to atlīdzību ar maksājumu vai pakalpojumu - malkas piegādi vai bez atlīdzības, apņēmoties izmantoto teritoriju pēc lietošanas sakopt. Šādi līgumi šogad ir slēgti ar vairākām fiziskām personām, pašvaldībām, vietējiem uzņēmumiem, AS “Latvijas valsts meži” kā kaimiņu zemju īpašniekiem un VAS “Latvija valsts ceļi” kā ceļu īpašniekiem.

Stiga RM sociālie projekti:

- pēc 2023.gada 7.augustā piedzīvotās vētras ar krusu Stiga RM ziedoja 10'000 EUR Jaunpils pils atjaunošanai un aicināja citus uzņēmējus nestāvēt malā un iespēju robežās atbalstīt postījumu novēršanu.
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=670436241768817&set=a.347957497350028>
- Smārdes pagasta padomei veicot vietējās sabiedrības aptauju divās kārtās, iesaistot ap 300 Smārdes pagasta iedzīvotājus, kā arī 5.-9.klases Smārdes pamatskolas skolēnus un pulciņu audzēkņus, aicinot iesniegt priekšlikumus Stiga RM ziedojuma 50'000 EUR izlietošanai, tika nolemts veikt asfaltbetona velo trase (pump track) būvniecību Smārdes pagastā.
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=829034581498917&set=a.725187835216926>
- Valsts sociālās aprūpes centrs “Kurzeme” filiāle “Liepāja”, kur tiek sniegti sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, ar Stiga RM atbalstu saņems Kuldīgas saplākšņa rūpnīcā ražotos saplākšņa gabaliņus, ko izmantos gatavojot krūzīšu paliktnišus, lai izgatavotu Ziemassvētku dāvanas.
- Stiga RM īpašnieks 2023.gada 22.martā viesojās V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Sarunā ar 9. un 12. klašu jauniešiem uzņēmējs ieskatu Stiga RM pirmsākumos un ikdienā, notikumos, kas veicināja uzņēmuma izaugsmi, iedvesmoja un motivēja jauniešus uzdrīkstēties, nebaidīties un rīkoties, jo tikai tā var dzīvē sasniegt savus mērķus un “atrast savu izaugsmes iespēju”.
<https://www.facebook.com/profile/100063642007060/search/?q=ramoli%C5%86%C5%A1>

Pielikumu saraksts

Pielikums Nr.1	Kārtība meža platību kartēšanai un zemes robežu ierīkošanai
Pielikums Nr.2	Aizsargājamo teritoriju tīkla galveno elementu un īpaši saglabājamo vērtību monitoringa programma 2023. – 2032. gadam
Pielikums Nr.3	Apsaimniekoto FSC sertificēto platību aizsargājamo teritoriju tīkla izveidošanas principi, īpaši saglabājamo vērtību apzināšana, uzraudzība un monitorings.
Pielikums Nr.4	Vides pārskats
Pielikums Nr.5	Dabas aizsardzības prasības meža darbos
Pielikums Nr.6	Ietekmes uz vidi novērtējums
Pielikums Nr.7	Kārtība par darbinieku tiesībām
Pielikums Nr.8	Kārtība par nelikumīgu darbību novēršanu mežā
Pielikums Nr.9	Kārtība vides piesārņojuma samazināšanai
Pielikums Nr.10	Vadlīnijas sadarbībai ar vietējo sabiedrību
Pielikums Nr.11	Likumu un FSC Principu ievērošana
Pielikums Nr.12	Koksnes piegādes ķēdes vadības sistēmas rokasgrāmata
Pielikums Nr.13	Apmācību saraksts par piegādes ķēdes prasībām
Pielikums Nr.14	-
Pielikums Nr.15	-
Pielikums Nr.16	Procedūra par strīdu risināšanas kārtību
Pielikums Nr.17	Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā
Pielikums Nr.18	Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cirmsmā
Pielikums Nr.19	Vadlīnijas augsnes bojājumu minimizēšanai
Pielikums Nr.20	Vadlīnijas ūdeņu aizsardzībai meža darbos
Pielikums Nr.21	FSC preču zīmes lietojuma procedūra

Pielikums Nr.11

LIKUMU UN FSC PRINCIPU IEVĒROŠANA

Stīga RM, tās darbiniekiem un apakšuzņēmējiem ir pieejamas un zināmas Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības meža apsaimniekošanas jautājumos. Saraksts ar LR normatīvajiem aktiem un LR saistošajiem starptautiskajiem līgumiem un konvencijām, kas regulē meža apsaimniekošanu, iekļauti šajā dokumentā, pilns to teksts atrodams publiskajā datu bāzē www.likumi.lv.

Stīga RM un tās darbinieki atbilstoši viņu darba pienākumiem meža apsaimniekošanā ievēro visus Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības, FSC principus, kā arī uztur šīs prasības apakšuzņēmējiem. Stīga RM pilnībā kontrolē normatīvo aktu prasību, kā FSC principu un kritēriju ievērošanu meža apsaimniekošanā.

Stīga RM aktualizē sarakstu ar LR normatīvajiem aktiem un LR saistošajiem starptautiskajiem līgumiem un konvencijām vienu reizi gadā un iestrādā to aktualizētajā MAP.

Ar FSC Pagaidu Nacionālo meža uzraudzības standartu Latvijai FSC-STD-LVA-01_2023 LV var iepazīties šeit:

<https://connect.fsc.org/document-centre/documents/resource/1453>

FSC Principi un Kritēriji

1. PRINCIPS: LIKUMU IEVĒROŠANA

Organizācija ievēro visus piemērojamus tiesību aktus un noteikumus, kā arī valsts ratificētos starptautiskos nolīgumus, konvencijas un vienošanās.

1.1 Organizācijai ir skaidri noteikts juridisks statuss, ko nosaka dokumentēta un neapstrīdama juridiski noformēta reģistrācija, ar kompetentās iestādes dotu rakstisku atļauju veikt konkrētās darbības.

1.2 Organizācija pierāda, ka apsaimniekojamās teritorijas juridiskais statuss, tostarp valdījuma tiesības un lietošanas tiesības, kā arī tās robežas ir skaidri noteiktas.

1.3 Organizācijai ir likumīgas tiesības strādāt apsaimniekojamā teritorijā, kas atbilst organizācijas un apsaimniekojamās teritorijas juridiskajam statusam, ievērojot noteiktas saistības un pienākumus, ko nosaka piemērojamie valsts un vietēja mēroga normatīvie akti, noteikumi un administratīvās prasības. Likumīgās tiesības ļauj iegūt meža produktus un/vai nodrošināt ekosistēmu pakalpojumus apsaimniekojamā teritorijā. Organizācija maksā likumīgās nodevas, kas saistītas ar šīm tiesībām un pienākumiem.

1.4 Organizācija izstrādā un ievieš pasākumus un/vai sadarbojas ar regulatīvām iestādēm, lai sistemātiski aizsargātu apsaimniekājamo teritoriju un nepieļautu tajā nelikumīgu vai nelegālu resursu izmantošanu, apmešanos un citas nelegālas darbības.

1.5 Organizācija ievēro piemērojamus valsts tiesību aktus, vietēja mēroga noteikumus, ratificētās starptautiskās konvencijas un obligātos prakses kodeksus, ko piemēro meža produktu transportēšanai un tirdzniecībai apsaimniekojamajā teritorijā un ārpus tās, un/vai līdz pirmajai tirdzniecības vietai.

1.6 Organizācija konstatē, novērš un atrisina strīdus, kas saistīti ar normatīvajiem aktiem vai paražu tiesību normām, kurus var savlaicīgi atrisināt ārpus tiesas, iesaistot ietekmētās ieinteresētās puses.

1.7 Organizācija publisko apņemšanos nepiedāvāt un nepieņemt kukuļus naudā vai jebkādā citā koruptīvā veidā, un ievēro normatīvo aktu prasības korupcijas novēršanas jomā, ja tādi pastāv. Ja šādi normatīvie akti nav pieņemti, organizācija īsteno citus korupcijas novēršanas pasākumus, kas atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam un intensitātei, kā arī korupcijas riskam.

1.8 Organizācija demonstrē ilgtermiņa apņemšanos apsaimniekojamā teritorijā ievērot FSC principus un kritērijus, kā arī īstenot FSC politiku un standartus. Paziņojums par šādu apņemšanos ir iekļauts publiski pieejamā dokumentā, kas ir brīvi pieejams.

2. PRINCIPS: NODARBINĀTO TIESĪBAS UN DARBA APSTĀKĻI

Organizācija nemainīgā līmenī uztur vai uzlabo nodarbināto sociālās un ekonomiskās labklājības līmeni.

2.1 Organizācija darba vietā ievēro principus un tiesības atbilstoši 1998. gada ILO Deklarācijai par pamatprincipiem un tiesībām darbā, kura balstās uz astoņām ILO pamatkonvencijām.

2.2 Organizācija veicina dzimumu līdztiesību tādās jomās kā nodarbinātība, apmācības iespējas, līgumu slēgšana, iesaistīšanās procesi un apsaimniekošanas darbības.

2.3 Organizācija ievieš darba drošības un veselības aizsardzības praksi, lai pasargātu strādniekus no negadījumiem darba vietā un novērstu apdraudējumus veselībai. Šāda prakse atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riska pakāpei, kā arī ievēro vai pārsniedz ILO. prakses kodeksa ieteikumus par darba drošību un veselības aizsardzību meža darbos.

2.4 Organizācija maksā algu, kas atbilst vai pārsniedz minimālās standarta likmes meža nozarē vai likmes, kas atbilst citai atzītai vienošanās par algām meža nozarē, vai iztikas minimumu, ja tas ir lielāks par likumā noteikto minimālo algu. Ja nepiemēro nevienu no iepriekšminētajiem nosacījumiem, organizācija izstrādā metodes iztikas minimuma noteikšanai, iesaistot procesā nodarbinātos.

2.5 Organizācija uzskatāmi pierāda, ka nodarbinātajiem ir nodrošināta darbam nepieciešamā apmācība un ka viņu darbs tiek pārraudzīts, lai droši un efektīvi īstenotu apsaimniekošanas plānu un visas apsaimniekošanas darbības.

2.6 Iesaistot nodarbinātos, organizācija ievieš mehānismus strīdu risināšanai un taisnīgas kompensācijas nodrošināšanai nodarbinātajiem par zaudējumiem vai kaitējumu īpašumam, arodslimībām, vai traumām darba vietā, kas gūtas, strādājot organizācijā.

3. PRINCIPS: PAMATIEDZĪVOTĀJU TIESĪBAS – NAV PIEMĒROJAMS LATVIJĀ

Organizācija nosaka un atzīst pamatiedzīvotāju likumīgās un paražu īpašumtiesības, zemes, teritorijas un resursu izmantošanas un apsaimniekošanas tiesības, kuras ietekmē apsaimniekošanas darbības.

4. PRINCIPS: ATTIECĪBAS AR VIETĒJO SABIEDRĪBU

Organizācija nemainīgā līmenī uztur vai uzlabo vietējo kopienu sociālo un ekonomisko labklājības līmeni.

4.1 Organizācija nosaka, kādas vietējās kopienas dzīvo apsaimniekojamā teritorijā, vai tos iedzīvotājus, kurus ietekmē apsaimniekošanas darbības. Pēc tam organizācija, iesaistot šīs vietējās kopienas, nosaka viņu valdījuma tiesības, piekļuves tiesības un meža resursu un ekosistēmu pakalpojumu izmantošanas tiesības, viņu paražu tiesības un likumā noteiktās tiesības un pienākumus, kas ir spēkā apsaimniekojamā teritorijā.

4.2 Organizācija atzīst un atbalsta vietējo kopienu likumīgās un paražu tiesības kontrolēt apsaimniekošanas darbības apsaimniekojamā teritorijā vai saistībā ar to, ciktāl tas nepieciešams, lai aizsargātu savas tiesības, resursus, zemes un teritorijas. Ir nepieciešama informētas personas brīva, iepriekšēja piekrišana, lai vietējās kopienas uzticētu trešai personai apsaimniekošanas darbību kontroli.

4.3 Organizācija nodrošina saprātīgas iespējas vietējām kopienām, apakšuzņēmējiem un piegādātājiem nodarbinātības, apmācības un citu pakalpojumu jomā atbilstoši tās īstenoto apsaimniekošanas darbību mērogam un intensitātei.

4.4 Organizācija īsteno papildu pasākumus, iesaistot vietējās kopienas, kuri veicinātu viņu sociālo un ekonomisko attīstību un būtu atbilstoši tās īstenoto apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un sociāli ekonomiskai ietekmei.

4.5 Organizācija, iesaistot vietējās kopienas, veic pasākumus, lai konstatētu, novērstu un mazinātu tās apsaimniekošanas darbību ievērojamu negatīvu ietekmi uz vidi un sociāli ekonomisko jomu un ietekmētajām kopienām. Veiktie pasākumi ir atbilstoši šādu apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam un to negatīvajai ietekmei.

4.6 Iesaistot vietējās kopienas, organizācija ievieš mehānismus sūdzību izskatīšanai un taisnīgas kompensācijas nodrošināšanai vietējām kopienām saistībā ar organizācijas īstenoto apsaimniekošanas darbību radīto ietekmi.

4.7 Iesaistot vietējās kopienas, organizācija nosaka vietas, kas ir īpaši svarīgas to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ un uz kurām vietējās kopienām ir likumā noteiktas vai paražu tiesības. Organizācija šīs vietas atzīst un, iesaistot vietējās kopienas, vienojas par to apsaimniekošanu un/vai aizsardzību.

4.8 Organizācija atbalsta vietējo kopienu tiesības aizsargāt un izmantot savas tradicionālās zināšanas un kompensēt vietējām kopienām šādu zināšanu un viņu intelektuālā īpašuma izmantošanu. Starp organizāciju un vietējām kopienām tiek noslēgts saistošs līgums atbilstoši 3.3. kritērijam par šādu izmantošanu ar informētas personas brīvu, iepriekšēju piekrišanu, kas dota pirms šādas izmantošanas, un šī izmantošana atbilst intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības prasībām.

5. PRINCIPS: IEGUVUMI NO MEŽA

Organizācija efektīvi apsaimnieko apsaimniekojamā teritorijā esošus daudzveidīgus produktus un pakalpojumus, nodrošinot ilgtermiņā savu ekonomisko dzīvotspēju un plašu sociālo un vides ieguvumu klāstu.

5.1 Organizācija nosaka, izmanto vai ļauj izmantot daudzveidīgus produktus un/vai ieguvumus, izmantojot dažādus resursus un ekosistēmu pakalpojumus, kas sastopami apsaimniekojamā teritorijā, lai stiprinātu un dažādotu vietējo ekonomiku atbilstoši apsaimniekošanas darbību mērogam un intensitātei.

5.2 Organizācija parasti izmanto pakalpojumus un veic produktu ieguvī apsaimniekojamā teritorijā tādā apjomā, ko var pastāvīgi uzturēt, vai mazākā apjomā.

5.3 Organizācija uzskatāmi parāda, ka apsaimniekošanas darbību pozitīvie un negatīvie ārējie faktori ir iekļauti apsaimniekošanas plānā.

5.4 Organizācija izmanto vietējās pārstrādes iespējas un vietējos pakalpojumus, pievienojot vietējo vērtību, lai izpildītu organizācijas prasības, ja tādas ir, atbilstoši mērogam, intensitātei un riskam. Ja šādi pakalpojumi uz vietas nav pieejami, organizācija īsteno saprātīgus centienus, lai palīdzētu izveidot šādus pakalpojumus.

5.5 Organizācija, plānojot izdevumus atbilstoši mērogam, intensitātei un riskam, apliecina apņemšanos nodrošināt ilgtermiņa ekonomisko dzīvotspēju.

6.PRINCIPS: IETEKME UZ VIDĪ UN VIDES VĒRTĪBAS

Organizācija saglabā, aizsargā un/vai atjauno apsaimniekojamās teritorijas ekosistēmu pakalpojumus un vides vērtības un nepieļauj, novērš vai mazina negatīvu ietekmi uz vidi.

6.1 Organizācija novērtē apsaimniekojamā teritorijā esošās vides vērtības, kā arī tās vides vērtības, kas atrodas ārpus apsaimniekojamās teritorijas, bet kuras apsaimniekošanas darbības varētu potenciāli ietekmēt. Šim novērtējumam jābūt pietiekami detalizētam, un tas jāveic tādā mērogā un tik bieži, lai tas atbilstu apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam, un tam ir jābūt pietiekami efektīvam, lai varētu pieņemt lēmumu par nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem un lai konstatētu šo darbību iespējamo negatīvo ietekmi un veiktu to monitoringu.

6.2 Pirms traucējošu darbību uzsākšanas organizācija nosaka un novērtē apsaimniekošanas darbību potenciālās ietekmes mērogu, intensitāti un risku uz konstatētajām vides vērtībām.

6.3 Organizācija izstrādā un īsteno efektīvus pasākumus, lai nepieļautu apsaimniekošanas darbību negatīvo ietekmi uz vides vērtībām, un, lai esošo negatīvo ietekmi mazinātu un novērstu atbilstoši ietekmes mērogam, intensitātei un riska.

6.4 Organizācija apsaimniekojamā teritorijā aizsargā retas un apdraudētas sugas, un to dzīvotnes, izveidojot aizsargājamās zonas, aizsargājamās teritorijas, pārvietošanās koridorus un/vai (vajadzības gadījumā) veic citus konkrētus pasākumus, lai veicinātu šo sugu izdzīvošanu un dzīvotspēju. Šie pasākumi atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam un retu un apdraudētu sugu aizsardzības statusam un ekoloģiskām prasībām. Organizācija ņem vērā retu un apdraudētu sugu ģeogrāfisko izplatību un ekoloģiskās prasības ārpus apsaimniekojamās teritorijas robežām, nosakot pasākumus, kas veicami apsaimniekojamajā teritorijā.

6.5 Organizācija nosaka un aizsargā dabisko ekosistēmu reprezentatīvus parauglaukumus, un/vai tos atjauno, tuvinot tos to dabiskajiem apstākļiem. Ja reprezentatīvu parauglaukumu nav vai, ja to skaits ir nepietiekams, organizācija atjauno daļu no apsaimniekojamās teritorijas, tuvinot to dabiskajiem apstākļiem. Teritoriju lielums un pasākumi, kas veikti, lai tās aizsargātu vai atjaunotu, tostarp plantācijās, atbilst aizsardzības statusam un ekosistēmu vērtībai ainavas līmenī, kā arī apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam.

6.6 Organizācija efektīvi nodrošina vietējo sugu un genotipu dzīvotspēju to dabiskajā izplatībā un nepieļauj bioloģiskās daudzveidības izzušanu, jo īpaši apsaimniekojot dzīvotnes apsaimniekojamajā teritorijā. Organizācija uzskatāmi pierāda, ka ir ieviesti efektīvi pasākumi, lai kontrolētu medības, zveju, slazdu likšanu un augu vākšanu.

6.7 Organizācija aizsargā vai atjauno dabiskās ūdensteces, ūdenstilpes, piekrastes zonas un to savienojamību. Organizācija nepieļauj negatīvu ietekmi uz ūdens kvalitāti un kvantitāti, un mazina un novērš šādu ietekmi, ja tāda rastos.

6.8 Organizācija apsaimnieko ainavu apsaimniekojamā teritorijā, lai uzlabotu vides un ekonomisko stabilitāti un lai saglabātu un/vai atjaunotu daudzveidīgu ainavas mozaīku, ko veido dažādas sugas, dažāda izmēra un vecuma elementi, kā arī atšķirīgs telpiskais mērogs, un atjaunošanās ciklus, kas atbilst šī reģiona ainaviskajām vērtībām.

6.9 Organizācija nedrīkst transformēt dabisku mežu par plantācijām vai dabiskus mežus vai plantācijas, kas tieši transformētas no dabiska meža, par nemeža zemēm, izņemot gadījumus, kad transformācija:

- 1) attiecas uz ļoti ierobežotu daļu no apsaimniekojamās teritorijas;
- 2) sniedz skaidru, būtisku, drošu papildu pienesumu ilgtermiņa dabas aizsardzībai apsaimniekojamajā teritorijā;
- 3) nenodara kaitējumu un neapdraud īpaši saglabājamās vērtības, kā arī neapdraud teritorijas vai resursus, kas nepieciešami, lai uzturētu vai vairotu īpaši saglabājamās vērtības.

6.10 Nav iespējams sertificēt apsaimniekojamās teritorijas, kurās iekļautas plantācijas, kas pēc 1994. gada novembra ir izveidotas, pārveidojot dabiska meža zemes, izņemot gadījumus, kad:

- 1) Ir sniegti skaidri un pietiekami pierādījumi, ka organizācija nav tieši vai netieši atbildīga par šo zemju transformāciju, vai
- 2) Transformācija veikta ļoti ierobežotā apsaimniekojamās teritorijas daļā un tās rezultātā apsaimniekojamā teritorija ir guvusi skaidrus, būtiskus, papildu, ilgtermiņa ieguvumus aizsardzības jomā

7. PRINCIPS: APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNOŠANA

Organizācijai ir apsaimniekošanas plāns, kas atbilst tās politikai un mērķiem, kā arī tās apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskiem. Apsaimniekošanas plānu īsteno un atjaunina, pamatojoties uz monitoringa datiem,

lai sekmētu adaptīvu apsaimniekošanu. Attiecīgais plānošanas un procesuālais dokuments ir pietiekami vispusīgs, lai vadītu darbiniekus, informētu ietekmētās ieinteresētās puses un ieinteresētās interešu grupas un lai pamatotu apsaimniekošanas lēmumus.

7.1 Organizācija atbilstoši apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam nosaka apsaimniekošanas politiku (vīzijas un vērtības) un mērķus, kas ir videi draudzīgi, sociāli taisnīgi un ekonomiski izdevīgi. Šo politikas virzienu un mērķu kopsavilkums ir iekļauts apsaimniekošanas plānā un publiskots.

7.2 Organizācijai ir apsaimniekojamās teritorijas apsaimniekošanas plāns, kuru tā īsteno un kurš pilnībā atbilst politikai un apsaimniekošanas mērķiem, kas noteikti atbilstoši 7.1. kritērijam. Apsaimniekošanas plāns apraksta apsaimniekojamā teritorijā sastopamos dabas resursus un paskaidro, kā tiks ieviestas FSC sertifikāta prasības. Apsaimniekošanas plāns ietver meža apsaimniekošanas plānošanu un saistību īstenošanu sociālajā jomā atbilstoši plānoto darbību mērogam, intensitātei un riskam.

7.3 Apsaimniekošanas plāns ietver pārbaudāmus rādītājus, kuru izvērtējums ļauj novērtēt, cik lielā mērā ir sasniegts katrs no izvirzītajiem apsaimniekošanas mērķiem.

7.4 Organizācija regulāri aktualizē un pārskata plānošanas un procesuālos dokumentus, lai atspoguļotu tajos monitoringa un novērtējumu rezultātus, ieinteresēto pušu iesaistīšanās rezultātus vai jaunas zinātniskās atziņas un tehniskus datus, kā arī aktualizē tos, reaģējot uz mainīgajiem vides, sociāliem un ekonomiskiem apstākļiem.

7.5 Organizācija bez maksas publisko apsaimniekošanas plāna kopsavilkumu. Izņemot konfidenciālu informāciju, citas apsaimniekošanas plāna attiecīgās daļas pēc pieprasījuma ir pieejamas ietekmētajām un ieinteresētajām pusēm, sedzot vienīgi to kopēšanas un izsniegšanas izmaksas.

7.6 Organizācija atbilstoši apsaimniekošana darbību mērogam, intensitātei un riskam, aktīvā un pārredzamā veidā iesaista ietekmētās ieinteresētās puses savu apsaimniekošanas un monitoringa darbību plānošanā, kā arī iesaista ieinteresētās interešu grupas pēc to pieprasījuma.

8. PRINCIPS: MONITORINGS UN NOVĒRTĒŠANA

Lai īstenotu adaptīvu apsaimniekošanu, organizācija uzskatāmi pierāda, ka tiek veikts monitorings, lai novērtētu to, cik lielā mērā ir sasniegti apsaimniekošanas mērķi, kāda ir apsaimniekošanas darbību ietekme un kādā stāvoklī ir apsaimniekojamā teritorija, un ka novērtēšana atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam.

8.1 Organizācija pārrauga apsaimniekošanas plāna īstenošanu, tostarp tās politikas un apsaimniekošanas mērķu, plānoto darbību un pārbaudāmo mērķu izpildi.

8.2 Organizācija pārrauga un novērtē apsaimniekojamā teritorijā veikto darbību ietekmi uz vidi un sociālo jomu, kā arī izmaiņas tās vides stāvoklī.

8.3 Organizācija analizē monitoringa un novērtēšanas rezultātus un izmanto šīs analīzes rezultātus, plānojot turpmākās darbības.

8.4 Organizācija bez maksas publisko monitoringa rezultātu kopsavilkumu, izņemot konfidenciālu informāciju.

8.5 Organizācijai ir un tā izmanto apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam atbilstošu izsekojamības un atsekošanas sistēmu, lai demonstrētu visu apsaimniekojamā teritorijā esošo produktu, kuri tiek tirgoti kā FSC sertificēti, izcelsmi

un apjomu proporcionāli prognozētajam ikgadējam apjomam.

9. PRINCIPS: ĪPAŠI SAGLABĀJAMĀS VĒRTĪBAS

Organizācija saglabā un/vai vairo Īpaši Saglabājamās Vērtības apsaimniekojamā teritorijā, ievērojot piesardzības principu.

9.1 Iesaistot ietekmētās ieinteresētās puses, ieinteresētās interešu grupas un izmantojot citas metodes un resursus, organizācija atbilstoši apsaimniekošanas darbību ietekmes mērogam, intensitātei un riskam novērtē un reģistrē šādu īpaši saglabājamo vērtību klātbūtni un statusu apsaimniekojamajā teritorijā, kā arī īpaši saglabājamo vērtību sastopamības iespējamību:

ISV1 – sugu daudzveidība. Bioloģiskā daudzveidība, tostarp endēmiskās sugas un retas, apdraudētas vai izmirstošas sugas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā.

ĪSV2 – ainavas līmeņa ekosistēmas un mozaīkas. Neskartas mežu ainavas, lielas ainaviski vērtīgas ekosistēmas un ekosistēmu mozaīkas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai konkrētās valsts mērogā, un kur sastopama lielākā daļa šiem apstākļiem raksturīgo sugu dzīvotspējīgo populāciju to dabiskā izplatībā un koncentrācijā.

ĪSV3 – ekosistēmas un dzīvotnes. Retas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas, dzīvotnes vai refūģijas.

ĪSV4 – ekosistēmu pakalpojumi kritiskās situācijās. Ekosistēmu pamatpakalpojumi kritiskās situācijās, tostarp ūdens sateces baseinu, augsnes un nogāžu aizsardzība, erozijas kontrole.

ĪSV5 – vietējās sabiedrības vajadzības. Vietas un resursi, kas nozīmīgi vietējo kopienu vai pamatiedzīvotāju pamatvajadzību apmierināšanai (piemēram, iztika, veselība, pārtika, ūdens), kuri noteikti, iesaistot vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus.

ĪSV6 – kultūrvēsturiskas vērtības. Vietas, resursi, dzīvotnes un ainavas, kuras ir arheoloģiski vai vēsturiski nozīmīgas vispasaules vai konkrētas valsts mērogā, un/vai kuras ir nozīmīgas vai svētas vietējām kopienām vai pamatiedzīvotājiem to kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās, ekonomiskās vai reliģiskās nozīmes dēļ viņu tradicionālajā kultūrā, un kuras noteiktas, iesaistot šīs vietējās kopienas vai pamatiedzīvotājus.

9.2 Organizācija izstrādā efektīvas stratēģijas konstatēto īpaši saglabājamo vērtību saglabāšanai un/vai vairošanai, iesaistot ietekmētās ieinteresētās puses, ieinteresētās interešu grupas un ekspertus.

9.3 Organizācija īsteno stratēģijas un darbības konstatēto īpaši saglabājamo vērtību saglabāšanai un/vai vairošanai. Šīs stratēģijas un darbības īsteno, izmantojot uz piesardzības principu balstītu pieeju, un tās atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam.

9.4 Organizācija uzskatāmi pierāda, ka regulāri tiek veikts monitorings, lai novērtētu izmaiņas Īpaši Saglabājamo Vērtību statusā un pielāgo savas apsaimniekošanas stratēģijas, lai nodrošinātu to efektīvu aizsardzību. Monitorings atbilst apsaimniekošanas darbību mērogam, intensitātei un riskam un paredz iesaistīt ietekmētās ieinteresētās puses, ieinteresētās interešu grupas un ekspertus.

10. PRINCIPS: APSAIMNIEKOŠANAS DARBĪBU ĪSTENOŠANA

Organizācijas apsaimniekošanas darbības, ko organizācija veic vai kas tiek veiktas tās uzdevumā apsaimniekojamajā teritorijā tiek izvēlētas un īstenotas atbilstoši organizācijas politiskajām nostādnēm un mērķiem ekonomikas, vides un sociālajā jomā un saskaņā ar visiem principiem un kritērijiem.

10.1 Pēc mežizstrādes vai saskaņā ar apsaimniekošanas plānu organizācija izmanto dabiskās un mākslīgās atjaunošanas metodes, lai savlaicīgi atjaunotu mežu, tuvinot to apstākļiem pirms mežizstrādes vai vēl dabiskākiem apstākļiem.

10.2 Organizācija mežaudžu atjaunošanai izmanto tādas sugas, kuras ir piemērotas meža augšanas apstākļu tipam attiecīgajā teritorijā, kā arī apsaimniekošanas mērķiem. Organizācija atjaunošanai izmanto vietējās sugas un vietējos genotipus, ja vien nav skaidra un pārliecinoša pamatojuma svešzemju sugu izmantošanai.

10.3 Organizācija izmanto svešzemju sugas tikai tādā gadījumā, ja zināšanas un/vai pieredze liecina, ka ir iespējams kontrolēt jebkādu invazīvo ietekmi un ir ieviesti efektīvi riska mazināšanas pasākumi.

10.4 Organizācija neizmanto apsaimniekojamā teritorijā ģenētiski modificētus organismus.

10.5 Organizācija izmanto tādas mežkopības metodes, kas ir piemērotas veģetācijai, sugām, teritorijai un apsaimniekošanas mērķiem.

10.6 Organizācija samazina mēslošanas līdzekļu izmantošanu vai neizmanto to vispār. Izmantojot mēslošanas līdzekļus, organizācija uzskatāmi demonstrē, ka ekoloģiskie un ekonomiskie ieguvumi ir līdzvērtīgi vai lielāki par ieguvumiem, ko dod tādu mežkopības metožu izmantošana, kur nav vajadzīga mēslošanas līdzekļu izmantošana, kā arī nepieļauj, mazina un/vai novērš kaitējumu vides vērtībām, tostarp augsnei.

10.7 Organizācija izmanto integrētas kaitēkļu apkarošanas un mežkopības sistēmas, kurās ķīmiskie pesticīdi netiek izmantoti, tiek izmantoti maz vai to izmantošana tiek pakāpeniski samazināta. Organizācija neizmanto nekādus ķīmiskos pesticīdus, ko aizliedz izmantot FSC politika. Izmantojot pesticīdus, organizācija nepieļauj, mazina un/vai novērš kaitējumu vides vērtībām un cilvēku veselībai.

10.8 Organizācija samazina, pārrauga un stingri kontrolē bioloģisko kontroles aģentu izmantošanu saskaņā ar starptautiski pieņemtiem zinātniskiem protokoliem. Izmantojot bioloģiskos kontroles aģentus, organizācija nepieļauj, mazina un/vai novērš vides vērtībām nodarīto kaitējumu.

10.9 Organizācija novērtē riskus un veic pasākumus, kuri samazina dabas traucējumu iespējamo negatīvo ietekmi atbilstoši mērogam, intensitātei un riskam.

10.10 Organizācija īsteno infrastruktūras attīstību, transportēšanu un mežkopību tā, lai aizsargātu ūdens resursus un augsni un lai neradītu, mazinātu un/vai novērstu kaitējumu retām un apdraudētām sugām, dzīvotnēm, ekosistēmām un ainavas vērtībām.

10.11 Organizācija apsaimniekošanas darbības, kas saistītas ar koksnes un nekoksnes produktu iegūšanu, veic tā, lai saglabātu vides vērtības, mazinātu koksnes atliekas, kā arī nenodarītu kaitējumu citiem produktiem un pakalpojumiem.

10.12 Organizācija likvidē atkritumus videi draudzīgā veidā.

Saraksts ar tiesību aktiem, noteikumiem un valsts ratificētajiem starptautiskiem nolīgumiem, konvencijām un vienošanās, kas reglamentē mežsaimniecisko darbību Latvijas Republikas teritorijā

1. Likumīgas tiesības veikt mežizstrādi

1.1. Zemes valdījuma un apsaimniekošanas tiesības

LR likums "Civillikums" 28.01.1937 (The Latvian Civil Code)

LR likums "Administratīvās atbildības likums" 25.10.2018 (Law on Administrative Liability)

LR likums "Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos" 21.11.1990. (Law on Land Reform in Rural Areas of the Republic of Latvia)

LR likums "Par zemes privatizāciju lauku apvidos" 09.07.1992. (Law On Land Privatisation in Rural Areas)

LR likums "Par agrāro reformu Latvijas Republikā" 13.06.1990. (Law on Agrarian Land Reform in the Republic of Latvia)

LR likums "Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 30.10.1997. (Law On the Completion of Land Reform in Rural Areas)

LR likums "Zemesgrāmatu likums" 22.12.1937. (Land Register Law)

LR likums "Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums" 01.12.2005. (National Real Estate Cadastre Law)

LR likums "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 30.01.1997. (Law On Recording of Immovable Property in the Land Registers)

LR likums "Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās" 29.03.1995. (Law on Land Ownership Right of the State and the Local Governments and their Securing in the Land Registry)

LR likums "Par īpašuma tiesību atjaunošanu uz zemi, kura aizņemta ar īpaši aizsargājamiem dabas objektiem" 14.09.1995. (Law on Restoration of Ownership Rights On Land Occupied by Specially Protected Land Objects)

LR likums "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās" 04.04.2013. (Law on Compensation for Restrictions on Economic Activities in Protected Areas)

MK noteikumi Nr.114 "Kārtība, kādā zemes īpašniekiem vai lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai (Cabinet Regulation No.114 "Procedure for Determining Extent of Land User Losses Related to Damages Caused by Specially Protected Non-game Species and Migrating Species")

30.06.2005. likums "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos" (Law On the Rights of Landowners to Compensation for Restrictions on Economic Activities in Specially Protected Nature Territories and Microreserves)

LR likums "Fizisko personu datu apstrādes likums" 21.06.2018 (Personal Data Processing Law)

LR likums "Meliorācijas likums" 14.01.2010. (Amelioration Law)

LR likums "Aizsargjoslu likums" 05.02.1997. (Protection Zone Law) 02.05.1996. likums "Par zemes dziļēm" (Law On Subterranean Depths) LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

MK noteikumi Nr.776 "Valsts meža zemes atsavināšanas kārtība" 19.09.2006. (Cabinet Regulation No. 776 "Procedure for State Forest Land Expropriation")

1.2. Apsaimniekošanas un ciršanas plānošana

LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

LR likums "Valsts meža dienesta likums" 25.11.1999. (The State Forest Service Law)

MK noteikumi Nr.384 "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi" 21.06.2016. (Cabinet Regulation No. 384 "Regulations regarding Forest Inventory and Information Flow in the State Register of Forests")

24.10.2002. likums "Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums" (Fire Safety and Fire-fighting Law)

MK noteikumi Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 935 "On Procedures for Tree Felling in Forest Lands")

MK noteikumi Nr.308 "Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi 02.05.2012. (Cabinet Regulation No. 308 "Regulations on Forest Regeneration, Forest Regrowing and Plantation Forests)

MK noteikumi Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 02.05.2012. (Cabinet Regulation No. 309 "On Tree Felling in Non- forest Lands")

MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management")

26.05.2014 MK noteikumi Nr.269 "Noteikumi par medījamo dzīvnieku nodarīto zaudējumu noteikšanu un medību koordinācijas komisijām (Cabinet Regulation No.269 "Procedure for Determining of Losses to Agriculture and Forestry Caused by the Game Animals")

18.12.2012 MK noteikumi Nr.947 "Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā (Cabinet Regulation No.947 "Regulations for Taking Forest Protection Measures and Declaring Emergency Situations")

26.03.2013 MK noteikumi Nr.159 "Noteikumi par meža reprodiktīvo materiālu" (Cabinet Regulation No.159 "Regulation Regarding Forest Reproductive Material")

17.12.2020 MK noteikumi Nr.774 "Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība" (Cabinet Regulation No.774 "Procedure for Determination of Forest Damage")

17.12.2013. MK noteikumi Nr.1482 "Medību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu radīto zaudējumu un nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas noteikumi"

17.02.2004. MK noteikumi Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" (Cabinet Regulation No.82 "Fire Safety Regulations")- zaudējis spēku ar 19.04.2016 MK noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" (Cabinet Regulation No.238 "Fire Safety Regulations")

19.07.2005. MK noteikumi Nr.536 "Kalifornijas bruņuts izplatības apkarošanas un ierobežošanas kārtība" (Cabinet Regulation No.536 "Procedures for Limitation and Spread Prevention of *Quadraspidiotus perniciosus*")

1.3. Ciršanas atļaujas

LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

LR likums "Valsts meža dienesta likums" 25.11.1999. (The State Forest Service Law)

LR likums "Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos" 16.12.2004. (Law On Inventory of Trees and Round Timber in Transactions)

MK noteikumi Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 935 "On Procedures for Tree Felling in Forest Lands")

MK noteikumi Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 02.05.2012. (Cabinet Regulation No. 309 "On Tree Felling in Non- forest Lands")

MK noteikumi Nr.384 "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi" 21.06.2016. (Cabinet Regulation No. 384 "Regulations regarding Forest Inventory and Information Flow in the State Register of Forests")

MK noteikumi Nr.647 "Mežaudzes novērtēšanas kārtība" 25.06.2009. (Cabinet Regulation No.647 "Procedure for Forest Stand Evaluation")

2. Nodokļi un nodevas

2.1. Pievienotās vērtības un citi tirdzniecības nodokļi

LR likums "Par nodokļiem un nodevām" 02.02.1995. (Law On Taxes and Duties)

LR likums "Pievienotās vērtības nodokļa likums" 29.11.2012. (Value Added Tax Law)

MK noteikumi Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" 03.01.2013. Cabinet Regulation No. 17 "Procedures for Applying the Norms of the Value Added Tax and Individual Requirements for Payment and Administration of Value Added Tax")

MK noteikumi Nr.40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām" 15.01.2013. (Cabinet Regulation No. 40 "Regulations Regarding Value Added Tax Returns")

MK noteikumi Nr.237 "Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi" 10.04.2007. (Cabinet Regulation No. 237 "Declaration of Transactions in Cash")

MK noteikumi Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi" 30.04.2001. (Cabinet Regulation No. 178 "Procedures for Application of Tax Relief Determined in International Agreements for Prevention of Double Taxation and Tax Evasion")

MK noteikumi Nr.149 "Kārtība, kādā kārtējie nodokļu maksājumi un nokavētie nodokļu maksājumi tiek ieskaitīti budžetā" 18.04.2000. (Cabinet Regulation No. 149 "Procedures for Crediting the State Budget Current Payable Taxes and Overdue Tax Payments")

MK noteikumi Nr.82 "Noteikumi par valsts nodevu par mežsaimnieciskām un medību darbībām" 11.02.2014. (Cabinet Regulation No. 82 "Regulations On State Levy On Forestry and Hunting Activities")

28.06.2005. MK noteikumi Nr.480 "Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas" (Cabinet Regulation No.480 "Regulation on Procedure by which Municipalities May Impose Municipal Fees")

27.03.2001. MK noteikumi Nr.150 "Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā" (Cabinet Regulation No.150 "Regulations regarding the Registration of Taxpayers' and Taxpayer Units with the State Revenue Service")

4.07.2000. MK noteikumi Nr.221 "Kārtība, kādā nokavētajiem valsts budžetā ieskaitāmajiem nodokļu maksājumiem samazināma iepriekš aprēķinātā nokavējuma nauda un kādā atceļams lēmums par nokavēto nodokļu maksājumu samaksas termiņu pagarināšanu" (Cabinet Regulation No.221 "Procedure for Reduction of Previously Charged Delayed Payment Penalty for Tax Arrears to the State Budget; Procedure for Cancellation of The Decision on Term Extension for Tax Arrears Settlement")

11.02.2003. MK noteikumi Nr.76 "Kārtība, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek zemi, kuru aizņem atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes" (Cabinet Regulation No.76 "Procedures by which Immovable Property Tax is not Imposed on Land under Regenerated or Newly Established Forest

2.2. Ienākumu un peļņas nodokļi

LR likums "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums" 28.07.2017. (Law On Corporate Income Tax)

LR likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.05.1993. (Law On Personal Income Tax)

MK noteikumi Nr.677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi" 14.11.2017. (Cabinet Regulation No. 677 "Rules for the Application of the Norms of the Law On Corporate Income Tax")

MK noteikumi Nr.568 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību" 21.08.2012. (Cabinet Regulation No. 568 "Regulations Regarding the Declarations of Personal Income Tax and the Procedures for the Completion Thereof")

MK noteikumi Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 21.09.2010. (Cabinet Regulation No. 899 "Application of Norms of Law On Personal Income Tax")

MK noteikumi Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem" 25.08.2008. (Cabinet Regulation No. 677 "Regulation On Personal Income Tax Statements")

MK noteikumi Nr.785 "Kārtība, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokli, ar nodokli saistīto nokavējuma naudu un soda naudu ieskaita budžetā" 16.12.2014. (Cabinet Regulation No. 785 "Procedure for Transfer of Personal Income Tax, Overdue Payments and Penalties into the State Budget")

3. Mežsaimniecība un mežizstrāde

3.1. Koku ciršanas noteikumi

LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

MK noteikumi Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 935 "On Procedures for Tree Felling in Forest Lands")

MK noteikumi Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža" 02.05.2012. (Cabinet Regulation No. 309 "On Tree Felling in Non- forest Lands")

MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management")

MK noteikumi Nr.384 "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi" 21.06.2016. (Cabinet Regulation No. 384 "Regulations regarding Forest Inventory and Information Flow in the State Register of Forests")

14.12.2010. MK noteikumi Nr.1117 "Bioeļļas kvalitātes prasības un mežizstrādes darbos izmantojamo griezējinstrumentu eļļošanai lietojamās bioeļļas izmantošanas un kontroles kārtība" (Cabinet Regulation No.1117 "Requirements for Bio-oil Quality and Procedures for Bio-oil Use and Control for Cutting Tools Used in Forestry")

3.2. Aizsargājamās sugas un teritorijas

LR likums "Vides aizsardzības likums" 02.11.2006. (Environmental Protection Law)

LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

LR likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 02.03.1993. (Law On Specially Protected Nature Territories)

LR likums "Sugu un biotopu aizsardzības likums" 16.03.2000. (Law on the Conservation of Species and Biotopes)

LR likums "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās" 04.04.2013. (Law on Compensation for Restrictions on Economic Activities in Protected Areas)

LR likums "Dzīvnieku aizsardzības likums" 09.12.1999. (Animal Protection Law)

LR likums "Par Starptautisko augu aizsardzības konvenciju" 05.06.2003. (Law on International Plant Protection Convention)

LR likums "Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību" 31.08.1995. (Law on Rio de Janeiro Convention on Biological Diversity)

LR likums "Par 1979.gada Bernes konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību" 17.12.1996. (Law on Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979)

LR likums "Par Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību" 17.02.1997. (Law on Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, Paris, 1972)

LR likums "Par Starptautisko augu aizsardzības konvenciju" 05.06.2003. (Law on International Plant Protection Convention)

LR likums "Par Eiropas ainavu konvenciju" 29.03.2007. (Law on European Landscape Convention)

MK noteikumi Nr.936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 936 "Nature Protection Regulations in Forest Management")

28.05.2002. MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) izveidošanas kritēriji Latvijā" (Cabinet Regulation No.199 "Criteria for Creation of Protected Nature Territories of European Significance (Natura 2000) in Latvia")

18.07.2006. MK noteikumi Nr.594 "Noteikumi par kritērijiem, pēc kuriem nosakāmi kompensējošie pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklam, to piemērošanas kārtību un prasībām ilgtermiņa monitoringa plāna izstrādei un ieviešanai" (Cabinet Regulation No.594 "Regulation on Criteria to Determine Compensatory Measures for The Network of Specially Protected Nature Territories of European Significance (Natura 2000); Procedure of Criteria Application and Requirements for Development and Implementation of Long-term Monitoring Plan")

30.09.2010. MK noteikumi Nr.925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības" (Cabinet Regulation No.925 "Species and Habitat Conservation Expertise Statement Content and Minimum Requirements Contained")

16.03.2010. MK noteikumi Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība" (Cabinet Regulation No.267 "Procedures for Supervision of Activities and Certification of Species and Habitat Conservation Experts")

MK noteikumi Nr.507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 02.06.2009. (Cabinet Regulation No. 507 "Regulation on Nature Conservancy Agency")

MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 16.03.2010. (Cabinet Regulation No. 264 "General Regulations on Protection and Use of Specially Protected Nature Territories")

MK noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" 14.11.2000. (Cabinet Regulation No. 396 "Regulation Regarding the List of Specially Protected Species and Specially Protected Species of Limited Use")

MK noteikumi Nr.350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" 20.06.2017. (Cabinet Regulation No. 350 "Regulation Regarding the List of Specially Protected Habitats")

MK noteikumi Nr. 940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 940 "Procedure for establishment, management and protection status of micro reserves and their buffer zones")

MK noteikumi Nr.211 "Noteikumi par putnu sugu sarakstu, kurām piemēro īpašus dzīvotņu aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu sugu izdzīvošanu un vairošanos izplatības areālā" 27.03.2007. (Cabinet Regulation No. 211 "Regulation on The List of Bird Species Subject to Special Habitat Protection Measures to Ensure the Survival and Reproduction in Population Area")

30.06.2005. likums "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbībasierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos" (Law On the Rights of Landowners to Compensation for Restrictions on Economic Activities in Specially Protected Nature Territories and Microreserves)

MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par putnu sugu sarakstu, uz kurām neattiecas aizliegtās darbības" 27.03.2007. (Cabinet Regulation No. 212 "Regulation on The List of Bird Species Not Covered by The Prohibited Acts")

MK noteikumi Nr.468 "Invazīvo augu sugu saraksts" 30.06.2008. (Cabinet Regulation No. 468 "List of Invasive Alien Plant Species")

MK noteikumi Nr.467 "Invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanas noteikumi" 30.06.2008. (Cabinet Regulation No. 467 "Regulations Regarding Restriction of the Distribution of Invasive Alien Plant Species")

MK noteikumi Nr.213 "Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu" 27.03.2007. (Cabinet Regulation No. 213 "Regulation

Regarding Criteria for Assessing Impact Significance of the Damage to the Specially Protected Species or Specially Protected Habitats")

MK noteikumi Nr.69 "Noteikumi par aizsargājamo ainavu apvidiem" 23.02.1999. (Cabinet Regulation No. 69 "Regulation on Protected Landscape Areas")

MK noteikumi Nr.83 "Noteikumi par dabas parkiem" 09.03.1999. (Cabinet Regulation No. 83 "Regulation on Nature Parks")

MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par dabas liegumiem" 15.06.1999. (Cabinet Regulation No. 212 "Regulation on Nature Reserves")

MK noteikumi Nr.131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem" 20.03.2001. (Cabinet Regulation No. 131 "Regulation on Protected Dendrological Plantations")

MK noteikumi Nr.559 "Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi" 14.07.2008. (Cabinet Regulation No. 559 "Regulations Regarding Restricting the Spread of the Invasive Plant Species – Heracleum sosnowskyi Manden")

09.10.2007. MK noteikumi Nr.686 "Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību" (Cabinet Regulation No.686 "Regulation on Content and Procedure for the Development of Management Plan for Specially Protected Nature Territory")

22.11.2005. MK noteikumi Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām" (Cabinet Regulation No.888 "Regulation on Protected Alleys")

17.04.2001. MK noteikumi Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem" (Cabinet Regulation No.175 "Regulation on Protected Geological and Geomorphological Sites")

23.03.2004. MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (Cabinet Regulation No.157 "Procedures for Carrying Out a Strategic Environmental Impact Assessment")

26.08.2003. MK noteikumi Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" (Cabinet Regulation No.474 "Regulations regarding the Registration, Protection, Utilisation and Restoration of Cultural Monuments, the Right of First Refusal of the State and the Granting of the Status of an Environment-Degrading Object")

07.07.2008. MK noteikumi Nr.511 "Dabas pieminekļiem nodarītā kaitējuma novērtēšanas un sanācijas pasākumu izmaksu aprēķināšanas kārtība" (Cabinet Regulation No.511 "Cost Calculation Procedure for Natural Preserve Damage Assessment and Restoration")

19.04.2011. MK noteikumi Nr.300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)" (Cabinet Regulation No.300 "Procedure on Assessment of Impact on Specially Protected Nature Territory of European Significance (Natura 2000)")

15.09.2009. MK noteikumi Nr.1055 "Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus" (Cabinet Regulation No.1055 "Regulation on List of Animal and Plant Species of European Community Significance Requiring Conservation and The List of Animal and Plant Species Which Obtaining May Adjust Restricted Conditions of Use")

21.02.2006. MK noteikumi Nr.153 "Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu" (Cabinet Regulation No.153 "Regulation on the List of European Union Priority Species and Habitats Occurring in Latvia")

3.3. Vides prasības

LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

LR likums "Sugu un biotopu aizsardzības likums" 16.03.2000. (Law on the Conservation of Species and Biotopes)

LR likums "Aizsargjoslu likums" 05.02.1997. (Protection Zone Law) 15.03.2001. likums "Par piesārņojumu" (Law On Pollution)

28.10.2010. likums "Atkritumu apsaimniekošanas likums" (Waste Management Law)

12.09.2002. likums "Ūdens apsaimniekošanas likums" (Water Management Law)

4.10.1998. likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (Law On Environmental Impact Assessment)

13.01.2015. MK noteikumi Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību" MK noteikumi Nr.1312 "Noteikumi par darbību ierobežojumiem aizsargjoslās ap valsts aizsardzības objektiem" 10.11.2009. (Cabinet Regulation No. 1312 "Regulation on Restricted Operations in Protection Belt Around National Defense Facilities")

MK noteikumi Nr.85 "Kārtība, kādā nosaka zaudējumu atlīdzības veidu un apmēru, kā arī aprēķina zaudējumus, kas saistīti ar gājēju celiņu ierīkošanu un īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā" 26.01.2010. (Cabinet Regulation No. 85 "Procedure for Determining Type and Extent of Compensation for Damages, Calculation of Losses Related to Installation of Walking Routes and - Retractions of Property Rights in Protection Belt of The Baltic Sea and The Riga Gulf")

MK noteikumi Nr.306 "Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs" 02.05.2012. (Cabinet Regulation No. 306 "Regulation on Method of Establishing The Operational Protective Zone around The Drainage Structures and Devices in Agricultural Land and Forest Land")

MK noteikumi Nr.508 "Noteikumi par aizsargjoslām ap valsts aizsardzības objektiem un šo aizsargjoslu platumu" 27.06.2006. (Cabinet Regulation No. 508 "Regulation on Protection Belts and Their Width around National Defense Facilities")

MK noteikumi Nr.599 "Metodika drošības aizsargjoslu noteikšanai gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus" 18.07.2006. (Cabinet Regulation No. 599 "Method of Establishing Security Protection Belts along The Railways Carrying Oil, Oil Products and Hazardous Chemicals and Products")

24.04.2007. MK noteikumi Nr.281 "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas" (Cabinet Regulation No.281 "Regulations Regarding Preventative and Rehabilitation Measures and the Procedures for Evaluation of Environmental Damage and Calculation of Costs of Preventative, Emergency and Rehabilitation Measures")

23.12.2003. MK noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju" (Cabinet Regulation No.736 "Regulations Regarding a Permit for the Use of Water Resources")

12.07.2011. MK noteikumi Nr.549 "Noteikumi par ūdens objektiem, kuru hidroloģiskais režīms ir regulējams ar hidrotehniskajām būvēm" (Cabinet Regulation No.549 "Regulations Regarding Waterbodies which Hydrological Regime is Adjustable by Hydro-technical Structures")

27.12.2005. MK noteikumi Nr.1014 "Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība" (Cabinet Regulation No.1014 "Procedures for Development of Waterbody Management Rules")

10.08.2010. MK noteikumi Nr.755 "Koplietošanas meliorācijas sistēmas būvniecības, ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksu aprēķina, to sadales un norēķinu kārtība" (Cabinet Regulation No.755 "Procedure for Calculation of Costs and Expense Sharing for Construction, Usage and Maintenance of Shared Melioration System")

03.08.2010. MK noteikumi Nr.714 "Meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi" (Cabinet Regulation No.714 "Regulation Regarding Usage and Maintenance of Melioration System")

3.4. Veselība un drošība

LR likums "Darba aizsardzības likums" 20.06.2001(The Labour Protection Law).

LR likums "Darba likums" 20.06.2001. (The Labour Law)

LR likums "Augu aizsardzības likums" 17.12.1998. (Plant Protection Law)

MK noteikumi Nr.310 "Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā" 02.05.2012. (Cabinet Regulation No. 310 "Labour Protection Requirements in Forestry")

MK noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus" 20.08.2002. (Cabinet Regulation No. 372 "Labour Protection Requirements When Using Personal Protective Equipment")

MK noteikumi Nr.189 "Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām" 21.05.2002. (Cabinet Regulation No. 189 "Labour Protection Requirements when coming into Contact with Biological Substances")

MK noteikumi Nr.378 "Darbā nodarītā kaitējuma atlīdzības aprēķināšanas, finansēšanas un izmaksas kārtība" 23.08.2001. (Cabinet Regulation No. 378 "Procedures on Calculation, Financing and Disbursement of Work Injury Compensation")

MK noteikumi Nr.66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku" 04.02.2003. (Cabinet Regulation No. 66 "Labour Protection Requirements for Protection of Employees from the Risk Caused by the Noise of the Work Environment")

MK noteikumi Nr.284 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret vibrācijas radīto risku darba vidē" 13.04.2004. (Cabinet Regulation No. 284 "Labour Protection Requirements for the Protection of Employees from the Risk Caused by Vibration in the Work Environment")

MK noteikumi Nr.325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās" 15.05.2007. (Cabinet Regulation No. 325 "Labour Protection Requirements when Coming in Contact with Chemical Substances at Workplaces")

MK noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" 02.10.2007 (Cabinet Regulation No. 660 "Procedures for the Performance of Internal Supervision of the Work Environment")

MK noteikumi Nr.950 "Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība" 25.08.2009. (Cabinet Regulation No. 950 "Procedures for Investigation and Registration of Accidents at Work")

MK noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" 28.04.2009. (Cabinet Regulation No. 359 "Labour Protection Requirements in Workplaces")

MK noteikumi Nr.713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecināšanas medicīnisko materiālu minimumu" 03.08.2010. (Cabinet Regulation No. 713 "Regulations Regarding Procedure for Providing Training on First- -Aid and on Minimum of Medical Materials in First Aid Kits")

MK noteikumi Nr.803 "Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar kancerogēnām vielām darba vietās" 29.09.2008. (Cabinet Regulation No. 803 "Labour Protection Requirements When Exposed to Carcinogenic Substances at Workplaces")

MK noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" 10.08.2010. (Cabinet Regulation No. 749 "Regulations Regarding Training in Labour Protection Matters")

MK noteikumi Nr.344 "Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagus" 06.08.2002. (Cabinet Regulation No. 344 "Labour Protection Requirements, when Moving Heavy Loads")

MK noteikumi Nr.526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu" 09.12.2002. (Cabinet Regulation No. 526 "Labour Protection Requirements when using Work Equipment")

MK noteikumi Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" 18.03.2014. (Cabinet Regulation No. 143 "Labour Protection Requirements when Working in Height")

MK noteikumi Nr.1064 "Augu aizsardzības līdzekļu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība" 28.12.2004. (Cabinet Regulation No. 1064 "Procedures for Classification, Labelling and Packaging of Plant Protection Products")

MK noteikumi Nr.950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi" 13.12.2011. (Cabinet Regulation No. 950 "On Using and Handling of Plant Protection Products")

04.05.1990. AP deklarācija "Par LR pievienošanas starptautisko tiesību dokumentiem cilvēktiesību jautājumos" (Declaration of the Supreme Soviet On Accession of the Republic of Latvia to the International Law on Human Rights)

10.03.2009. MK noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" (Cabinet Regulation No.219 "Procedures for Performance of Mandatory Health Examinations")

06.08.2002. MK noteikumi Nr.343 "Darba aizsardzības prasības, strādājot ar displeju" (Cabinet Regulation No.343 "Labour Protection Requirements when Working with Displays")

07.03.2017 MK noteikumi Nr.131 "Noteikumi par juridiskās vai fiziskās personas resursu iesaistīšanu reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos vai ugunsgrēka dzēšanā, vai glābšanas darbos, kā arī tai radušos izdevumu un zaudējumu kompensācijas aprēķināšanas kārtību

3.5. Legāla nodarbinātība

LR likums "Darba likums" 20.06.2001. (The Labour Law)

29.04.1999. likums "Darba devēju organizāciju un to apvienību likums" (Employers' Organisations and their Associations Law)

LR likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 01.10.1997. (Law on State Social Insurance)

LR likums "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" 02.11.1995. (Law on Compulsory Social Insurance in respect of Accidents at Work and Occupational Health)

MK noteikumi Nr.10 "Noteikumi par darbiem, kuros atļauts nodarbināt bērnus vecumā no 13 gadiem" 08.01.2002. (Cabinet Regulation No. 10 "Regulations regarding Work in which Employment of Children from the Age of 13 is permitted")

MK noteikumi Nr.206 Noteikumi par darbiem, kuros aizliegts nodarbināt pusaudžus, un izņēmumi, kad nodarbināšana šajos darbos ir atļauta saistībā ar pusaudža profesionālo apmācību" 28.05.2002. (Cabinet Regulation No. 206 "Regulations regarding Work in which Employment of Adolescents is prohibited and Exceptions when Employment in such Work is Permitted in Connection with Vocational Training of the Adolescent")

MK noteikumi Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 24.11.2015. (Cabinet Regulation No. 656 "Regulation Regarding Minimum Monthly Wage and the Minimum Hourly Wage")

MK noteikumi Nr.50 "Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība" 16.02.1999. (Cabinet Regulations No. 50 "Procedures for Calculation and Allocation of Insurance Compensation for Compulsory Social Insurance in Respect of Accidents at Work and Occupational Diseases")

MK noteikumi Nr.378 "Darbā nodarītā kaitējuma atlīdzības aprēķināšanas, finansēšanas un izmaksas kārtība" 23.08.2001. (Cabinet Regulation No. 378 "Procedures On Calculation, Financing and Disbursement of Work Injury Compensation")

MK noteikumi Nr.99 "Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju" 08.02.2005. (Cabinet Regulation No. 99 "Regulations regarding the Types of Commercial Activities in which an Employer shall Involve a Competent Authority")

MK noteikumi Nr.427 "Uzticības personu ievēlēšanas un darbības kārtība" 17.09.2002. (Cabinet Regulation No. 427 "Procedures for the Election of Trusted Representatives and the Activities Thereof")

04.05.1990. AP deklarācija "Par LR pievienošanas starptautisko tiesību dokumentiem cilvēktiesību jautājumos" (Declaration of the Supreme Soviet On Accession of the Republic of Latvia to the International Law on Human Rights)

Ratificētās Starptautiskās Darba organizācijas (ILO) konvencijas:

LR likums "Par Starptautiskās darba organizācijas konvencijām Nr. 81, 129, 144, 154, 155, 158, 173" 15.06.1994. (Law on ILO Conventions No. 81, 129, 144, 154, 155, 158, 173)

SDO C100 - 1951. gada "Konvencija par vienlīdzīgu atlīdzību". Spēkā no 27.01.1993. (ILO C100 Equal Remuneration Convention)

SDO 1948.gada "Konvencija par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību, apvienojoties organizācijās" (C87). Spēkā no 27.01.1993. (ILO C87 Freedom of Association and Protection of the Right to Organize Conventions)

SDO 1949.gada "Konvencija par tiesībām uz apvienošanos organizācijās un kolektīvo līgumu slēgšanu" (C98). Spēkā no 27.01.1993. (ILO C98 Right to Organize and Collective Bargaining Convention)

SDO 1973.gada "Minimālā vecuma konvencija" (C138). Spēkā no 02.06.2006. (ILO C138 Minimum Age Convention)

SDO 1999.gada "Bērnu darba ļaunāko formu konvencija" (C182). Spēkā no 02.06.2007. (ILO C182 Worst Forms of Child Labour Convention)

SDO 1930.gada "Piespiedu darba konvencija" (C29). Spēkā no 02.06.2007. (ILO C29 Forced Labour Convention)"

4. Trešo personu tiesības

4.1. Paražu tiesības

LR likums "Civillikums" 28.01.1937. (The Latvian Civil Code)

LR likums "Meža likums" 24.02.2000. (Law on Forests)

LR likums "Medību likums" 08.07.2003. (Hunting Law)

MK noteikumi Nr.421 "Medību noteikumi" 22.07.2014. (Cabinet Regulation No. 421 "Hunting Regulations")

MK noteikumi Nr.889 "Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību" 18.12.2012. (Cabinet Regulation No. 889 "Terms of deforestation compensation criteria for determining and calculating the reimbursement arrangements")

5. Tirdzniecība un transportēšana – prasības meža apsaimniekošanas darbībām, kā arī materiālu pārstrādei un tirdzniecībai.

5.1. Klasificēšana pēc sugām, apjomiem, kvalitātes

LR likums "Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos" 16.12.2004. (Law On Inventory of Trees and Round Timber in Transactions)

MK noteikumi Nr.744 "Noteikumi par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti" 06.11.2007. (Cabinet Regulation No. 744 "On Accounting of Timber and Roundwood")

5.2. Tirdzniecība un transportēšana

13.04.2000. likums "Komerclikums" (The Commercial Law)

03.04.2018 MK noteikumi Nr.193 "Kārtība, kādā skaidro naudu izņem no juridiskās personas vai individuālā komersanta kases vai citas skaidrās naudas glabāšanas vietas (Cabinet Regulation No.193 "Regulation on Cash withdrawal form Entity's Cash Register or Other Storage Place")

02.05.2007. MK noteikumi Nr.282 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība" (Cabinet Regulation No.282 "Procedures for Using Electronic Devices and Equipment for the Registration of Taxes and Other Payments")

11.02.2014. MK noteikumi Nr.95 "Noteikumi par nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu tehniskajām prasībām (Cabinet Regulation No.95 "Regulations regarding Technical Requirements for Electronic Devices and Equipment for the Registration of Taxes and Other Payments")

LR likums "Autopārvadājumu likums" 23.08.1995. (Law on Carriage by Road)

LR likums "Dzelzceļa pārvadājumu likums" 21.12.2000. (Law on Carriage by Railroad)

LR likums "Par Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) Papildprotokolu par elektronisko pavadzīmi" 17.12.2009. (Law on Additional Protocol to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) Concerning the Electronic Consignment Note)

LR likums "Par nodokļiem un nodevām" 02.02.1995. (Law On Taxes and Duties)

MK noteikumi Nr.225 "Kārtība, kādā veicami kombinētie komercpārvadājumi, kombinētie pašpārvadājumi vai kombinētie pārvadājumi ar iznomātu transportlīdzekli, kā arī prasības kombinēto pārvadājumu kravas pavadokumentam" 29.04.2003. (Cabinet of Ministers Regulations No. 225 "Procedure for Combined Commercial Cargo Transport, A combined Multimodality or with a Hired Vehicle, as well as Requirements for Intermodal Cargo Documents")

MK noteikumi Nr.158 "Kravas izsniegšanas noteikumi" 08.04.2003. (Cabinet of Ministers Regulations No. 158 "Regulations on Railroad cargo delivery")

MK noteikumi Nr.506 "Noteikumi par kravu pieņemšanu pārvadāšanai pa dzelzceļu" 04.11.2002. (Cabinet of Ministers Regulations No. 506 "Rules for acceptance of goods by rail")

MK noteikumi Nr.533 "Noteikumi par pavadzīmes aizpildīšanas kārtību dzelzceļa kravu pārvadājumos" 18.12.2001. (Cabinet of Ministers Regulations No. 533 "Provisions of lading filling procedure for rail freight")

MK noteikumi Nr.70 "Dzelzceļa kravas pārvadājumu noteikumi" 04.02.2003. (Cabinet of Ministers Regulations No. 70 "Rail freight terms")

MK noteikumi Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" 03.01.2013. (Cabinet Regulation No. 17 "Procedures for Applying the Norms of the Value Added Tax and Individual Requirements for Payment and Administration of Value Added Tax")

5.3. Ārzonu tirdzniecība un transfertcenas

LR likums "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums" 28.07.2017. (Law On Corporate Income Tax)

LR likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.05.1993. (Law On Personal Income Tax)

MK noteikumi Nr.655 "Noteikumi par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām" 07.11.2017. (Cabinet Regulations No. 655 "On Low or Zero Tax Countries and Territories")

5.4. Muitas noteikumi

LR likums "Muitas likums" 02.06.2016. (Customs Law)

LR likums "Augu aizsardzības likums" 17.12.1998. (Plant Protection Law)

MK noteikumi Nr.861 "Zudumu apmēru noteikšanas kārtība muitas uzraudzībā esošajām nefasētajām precēm" 20.12.2016. (Cabinet Regulations No. 556 "Procedure for Determination the Amount of Losses for Non-prepacked Goods Under Customs Control")

MK noteikumi Nr.218 "Augu karantīnas noteikumi" 30.03.2004. (Cabinet Regulations No. 218 "Regulations regarding Plant Quarantine")

5.5. CITES

LR likums "Par 1973.gada Vašingtonas konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām" 17.12.1996. (Law "On 1973 Washington Convention On International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora")

MK noteikumi Nr.133 "Kārtība, kādā tiek nodrošināta starptautiskā tirdzniecība ar apdraudētajiem savvaļas dzīvnieku un augu sugu īpatņiem" 06.04.1999. (Cabinet Regulation No.133 "Procedure for International Trade with Endangered Wild Animal and Plant Species")

MK noteikumi Nr.1139 "Starptautiskās tirdzniecības apdraudēto savvaļas sugu īpatņu uzglabāšanas, reģistrācijas, turēšanas nebrīvī, marķēšanas, tirdzniecības un sertifikātu izsniegšanas kārtība" 06.10.2009. (Cabinet Regulation No. 1139 "Procedures On Storage, Registration, Keeping in Captivity, Labeling, Trade and Issuing of Certificates for Wild Species Endangered by the International Trade")

MK noteikumi Nr.1019 "Noteikumi par 1973.gada Vašingtonas konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām noteiktās atļaujas un sertifikāta izsniegšanas valsts nodevas apmēru, nodevas maksāšanas kārtību un atvieglojumiem" 19.12.2006. (Cabinet Regulations No. 1019 "Regulations governing permissions and certificate issuing state fees, fee payment arrangements and incentives for the 1973 Washington Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora")

6. Pienācīga likumības pārbaude

6.1. Pienācīgas likumības pārbaudes procedūras

LR likums "Valsts meža dienesta likums" 25.11.1999. (The State Forest Service Law)

MK noteikumi Nr.449 "Valsts meža dienesta nolikums" 30.07.2013. (Cabinet Regulations No. 449 "The Statutes of the State Forest Service")

Saistošie ES tiesību akti:

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 995/2010 (2010. gada 20. oktobris), ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market);

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) Nr. 363/2012 (2012. gada 23. februāris) par pārraudzības organizāciju atzīšanas un atzīšanas atsaukšanas procedūras noteikumiem, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (Commission- Delegated Regulation (EU) No 363/2012 of 23 February 2012 on the procedural rules for the recognition and withdrawal of recognition of monitoring organizations as provided for in Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market);

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 607/2012 (2012. gada 6. jūlijs) par sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz likumības pārbaudīšanu un attiecībā uz pārraudzības organizācijām veikto pārbaudīšanu un raksturu, kā paredzēts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (Commission Implementing Regulation (EU) No 607/2012 of 6 July 2012 on the detailed rules concerning the due diligence system and the frequency and nature of the checks on monitoring organizations as provided for in Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market).

Latvijas Republikas ratificēto daudzpusējo vides aizsardzības nolīgumu un konvenciju, ILO konvenciju saraksts

- 06.12.1951. "Starptautiskā augu aizsardzības konvencija (pārstrādātais teksts apstiprināts FAO konferences 29 sesijā, 1997.gada novembrī)" (International Plant Protection Convention (New Revised Text approved by the FAO Conference at its 29th Session - November 1997))
- 20.10.2000. "Eiropas ainavu konvencija" (European Landscape Convention)
- 16.09.1979. Berne, "Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību" (Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979)
- 23.06.1979. "1979.gada Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību" (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979)
- 03.03.1973. konvencija "Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām" (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES), Washington, 1973)
- 25.02.1991. starptautisks dokuments "1991.gada 25.februāra ESPO Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā" (25 February 1991, ESPO Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)
- 22.03.1974. un 1992.g. starptautisks līgums "Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija (Helsinku Konvencija)" (Convention on the Protection of Marine Environment of the Baltic Sea Area, Helsinki, 1974 and 1992)
- 16.11.1972. UNESCO Parīzes "Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību" (Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, Paris, 1972)
- 17.10.2003. UNESCO Parīzes "Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu" (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, Paris, 2003)
- 02.02.1971. Ramsāres "Konvencija par starptautiskās nozīmes mitrājiem, īpaši kā par ūdensputnu dzīvesvidi" (Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat, Ramsar, 1971)
- 05.06.1992. starptautisks dokuments "Konvencija par bioloģisko daudzveidību" (Convention on Biological Diversity, Rio de Janeiro, 1992)
- 22.03.1985. "Vīnes konvencija par ozona slāņa aizsardzību" un tās 16.09.1987. protokols "Monreālas protokols par ozona slāni noārdošām vielām"(Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, Vienna, 1985 and the 1987 Montreal Protocol on the Substances Depleting the Ozone Layer)
- 09.05.1992. "Apvienoto Nāciju Organizācijas vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām" (United Nations Framework Convention on Climate Change, 1992)
- ILO Conventions listed in FSC-POL-30-401 FSC and the ILO Conventions which must be complied with in all FSC certified forests
- ILO C29 1930.g. "Piespiedu darba konvencija" (ILO C29 Forced Labour Convention)
- ILO C87 1948.g."Konvencija par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību, apvienojoties organizācijās" (ILO C87 Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Conventions)
- ILO C97 1949.g. (nav ratificēta) "Konvencija par darbaspēka migrāciju" (ILO C97 Migration for Employment (Revised) Convention)
- ILO C98 1949.g. "Konvencija par tiesībām uz apvienošanās organizācijās un kolektīvo līgumu slēgšanu" (ILO C98 Right to Organise and Collective Bargaining Convention)
- ILO C100 1951.g. "Konvencija par vienlīdzīgu atlīdzību" (ILO C100 Equal Remuneration Convention)
- ILO C105 1957.g. "Konvencija par piespiedu darba izskaušanu" (ILO C105 Abolition of Forced Labour Convention)
- ILO C111 1958.g. "Par diskrimināciju (attiecībā uz nodarbinātību un nodarbošanos)" (ILO C111 Discrimination (Occupation and Employment) Convention)
- ILO C131 1970.g. "Par minimālās algas noteikšanu" (ILO C131 Minimum Wage Fixing Convention) ILO C138 1973.g. "Minimālā vacuma konvencija" (ILO C138 Minimum Age Convention)
- ILO C141 1975.g. (nav ratificēta) "Konvencija par lauku strādnieku organizācijām" (ILO C141 Rural Workers' Organizations Convention)
- ILO C142 1975.g. "Par darbaspēka resursu attīstību" (ILO C142 Human Resources Development Convention)

ILO C143 1975.g. (nav ratificēta) "Konvencija par migrējošiem strādniekiem (papildu noteikumi)" (ILO C143 Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention)

ILO C155 1981.g. "Konvencija par darba drošību un aroveselību" (ILO C155 Occupational Safety and Health Convention)

ILO C169 1989.g. (nav ratificēta) "Pamatiedzīvotāju un cilšu iedzīvotāju Konvencija" (ILO C169 Indigenous and Tribal Peoples Convention)

ILO C182 1999.g. "Bērnu darba ļaunāko formu konvencija" (ILO C182 Worst Forms of Child Labour Convention)

ILO Prakses kodekss attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību meža darbos (ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry Work (ILO 1998))

ILO R135 1970.g. "Rekomendācija minimālās algas noteikšanai" (ILO Recommendation R135 Minimum Wage Fixing Recommendation)

06.12.1951. "Starptautiskā augu aizsardzības konvencija (pārstrādātais teksts apstiprināts FAO konferences 29 sesijā, 1997.gada novembrī)" (International Plant Protection Convention (New Revised Text approved by the FAO Conference at its 29th Session - November 1997))

20.10.2000. "Eiropas ainavu konvencija" (European Landscape Convention)

16.09.1979. Berne, "Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību" (Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979)

23.06.1979. "1979.gada Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību" (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979)

03.03.1973. konvencija "Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām" (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES), Washington, 1973)

25.02.1991. starptautisks dokuments "1991.gada 25.februāra ESPO Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā" (25 February 1991, ESPO Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)

22.03.1974. un 1992.g. starptautisks līgums "Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija (Helsinku Konvencija)" (Convention on the Protection of Marine Environment of the Baltic Sea Area, Helsinki, 1974 and 1992)

16.11.1972. UNESCO Parīzes "Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību" (Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, Paris, 1972)

17.10.2003. UNESCO Parīzes "Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu" (Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, Paris, 2003)

02.02.1971. Ramsāres "Konvencija par starptautiskās nozīmes mitrājiem, īpaši kā par ūdensputnu dzīvesvidi" (Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat, Ramsar, 1971)

05.06.1992. starptautisks dokuments "Konvencija par bioloģisko daudzveidību" (Convention on Biological Diversity, Rio de Janeiro, 1992)

22.03.1985. "Vīnes konvencija par ozona slāņa aizsardzību" un tās 16.09.1987. protokols "Monreālas protokols par ozona slāni noārdošām vielām"(Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, Vienna, 1985 and the 1987 Montreal Protocol on the Substances Depleting the Ozone Layer)

09.05.1992. "Apvienoto Nāciju Organizācijas vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām" (United Nations Framework Convention on Climate Change, 1992)

ILO Conventions listed in FSC-POL-30-401 FSC and the ILO Conventions which must be complied with in all FSC certified forests

ILO C29 1930.g. "Piespiedu darba konvencija" (ILO C29 Forced Labour Convention)

ILO C87 1948.g."Konvencija par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību, apvienojoties organizācijās" (ILO C87 Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Conventions)

ILO C97 1949.g. (nav ratificēta) "Konvencija par darbaspēka migrāciju" (ILO C97 Migration for Employment (Revised) Convention)

ILO C98 1949.g. "Konvencija par tiesībām uz apvienošanās organizācijās un kolektīvo līgumu slēgšanu" (ILO C98 Right to Organise and Collective Bargaining Convention)

ILO C100 1951.g. "Konvencija par vienlīdzīgu atlīdzību" (ILO C100 Equal Remuneration Convention)

ILO C105 1957.g. "Konvencija par piespiedu darba izskaušanu" (ILO C105 Abolition of Forced Labour Convention)

ILO C111 1958.g. "Par diskrimināciju (attiecībā uz nodarbinātību un nodarbošanos)" (ILO C111 Discrimination (Occupation and Employment) Convention)

ILO C131 1970.g. "Par minimālās algas noteikšanu" (ILO C131 Minimum Wage Fixing Convention) ILO C138 1973.g. "Minimālā vacuma konvencija" (ILO C138 Minimum Age Convention)

ILO C141 1975.g. (nav ratificēta) "Konvencija par lauku strādnieku organizācijām" (ILO C141 Rural Workers' Organizations Convention)

ILO C142 1975.g. "Par darbaspēka resursu attīstību" (ILO C142 Human Resources Development Convention)

ILO C143 1975.g. (nav ratificēta) "Konvencija par migrējošiem strādniekiem (papildu noteikumi)" (ILO C143 Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention)

ILO C155 1981.g. "Konvencija par darba drošību un arodveselību" (ILO C155 Occupational Safety and Health Convention)

ILO C169 1989.g. (nav ratificēta) "Pamatiedzīvotāju un cilšu iedzīvotāju Konvencija" (ILO C169 Indigenous and Tribal Peoples Convention)

ILO C182 1999.g. "Bērnu darba ļaunāko formu konvencija" (ILO C182 Worst Forms of Child Labour Convention)

ILO Prakses kodekss attiecībā uz drošību un veselības aizsardzību meža darbos (ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry Work (ILO 1998))

ILO R135 1970.g. "Rekomendācija minimālās algas noteikšanai" (ILO Recommendation R135 Minimum Wage Fixing Recommendation)